МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ВІДКРИТИЙ МІЖНАРОДНИЙ УНІВЕРСИТЕТ РОЗВИТКУ ЛЮДИНИ
«УКРАЇНА»
ВІННИЦЬКИЙ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИЙ ІНСТИТУТ

Кафедра бізнесу та права

Освітня програма «Менеджмент»
Спеціальність: 073 «Менеджмент»

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА

на здобуття освітнього ступеня «магістр»

«УПРАВЛІННЯ РИЗИКОЗАХИЩЕНІСТЮ ПІДПРИЄМСТВА»

(за матеріалами ТОВ «Голдентрейд Груп»)

Студент _____ Слєсаренко М.С.
(підпис)

Науковий
керівник _____ к.е.н., проф. Швед В.В.
(підпис)

Рецензент _____ д.е.н., проф. Боковець В.В.
(підпис)

Допущено до захисту
Завідувач кафедри бізнесу та права
_____ «___» _____2025 р. Давиденко В.В.
(підпис)

Вінниця – 2025 р.

АНОТАЦІЯ

Дипломна робота на тему: «Управління ризикозахищеністю підприємства» (на матеріалах ТОВ «Голдентрейд Груп») розкриває теоретичні, методичні та практичні аспекти управління ризикозахищеністю підприємства.

Робота складається з вступу, трьох розділів, висновків та пропозицій, списку використаних джерел та додатків. У першому розділі роботи розкрита теоретико-методологічна основа управління ризикозахищеністю: сутність та зміст ризиків у підприємництві, а також методологічні основи управління ризикозахищеністю. У другому розділі роботи проводиться організаційно-економічний аналіз підприємства та аналіз ризиків й стану системи управління ризиками на досліджуваному підприємстві. Третій розділ розкриває пропозиції щодо підвищення рівня ризикозахищеності зазначеного підприємства.

Дипломна робота виконана на 73 сторінках і включає: 10 рисунків, 4 таблиці, додатки та список використаних джерел який налічує 42 найменувань.

Ключові слова: ризик, ризикозахищеність, управління ризикозахищеністю .

ABSTRACT

The diploma thesis on the topic: "Management of Risk Protection in an Enterprise" (based on the materials of LLC "Goldentrade Group") reveals the theoretical, methodological, and practical aspects of managing risk protection in an enterprise.

The work consists of an introduction, three sections, conclusions and proposals, a list of references, and appendices. The first section of the work presents the theoretical and methodological foundation of risk protection management: the essence and content of risks in entrepreneurship, as well as the methodological foundations of risk protection management. The second section conducts an organizational and economic analysis of the enterprise and analyzes the risks and the state of the risk management system at the researched enterprise. The third section provides proposals for increasing the level of risk protection of the mentioned enterprise.

The diploma thesis is completed in 73 pages and includes: 10 figures, 4 tables, appendices, and a list of references consisting of 42 items.

Keywords: risk, risk protection, management of risk protection.

ЗМІСТ

ВСТУП 4
РОЗДІЛ І ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛОГІЧНА ОСНОВА УПРАВЛІННЯ РИЗИКОЗАХИЩЕНІСТЮ ПІДПРИЄМСТВА 7
1.1 Ризик у підприємницькій діяльності. Сутність та зміст 7
1.2 Методологічні аспекти управління ризикозахищеністю підприємства 21
Висновки до І-го розділу 27
РОЗДІЛ ІІ ДОСЛІДЖЕННЯ ПРОЦЕСУ УПРАВЛІННЯ РИЗИКОЗАХИЩЕНІСТЮ НА ТОВ «ГОЛДЕНТРЕЙД ГРУП 29
2.1 Організаційно – економічна та управлінська характеристика ТОВ «Голдентрейд Груп» 29
2.2 Аналіз ризиків та стану системи управління ризиками у ТОВ «Голдентрейд Груп» 42
Висновки до ІІ-го розділу 51
РОЗДІЛ ІІІ НАПРЯМИ ПІДВИЩЕННЯ РІВНЯ РИЗИКОЗАХИЩЕНОСТІ ТОВ «ГОЛДЕНТРЕЙД ГРУП» 53
3.1. Заходи щодо удосконалення ризикозахіщеності ТОВ «Голдентрейд Груп» 53
3.2 Розробка системи страхування ризиків на ТОВ «Голдентрейд Груп» 56
3.3 Аналіз стану охорони праці на ТОВ «Голдентрейд Груп» 60
Висновки до ІІІ-го розділу 64
ВИСНОВКИ ТА ПРОПОЗИЦІЇ 66
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ 70
Додатки

ВСТУП

У сучасному економічному середовищі управління ризиками є критично важливим для стабільної та ефективної діяльності будь-якого підприємств. Ризики є невід'ємною частиною будь-якого бізнесу, а їх масштаби й характер постійно змінюються під впливом технологічних інновацій, глобалізації, економічної нестабільності, політичних коливань, змін у законодавстві та поведінки споживачів. Відсутність належного управління ризиками може спричинити серйозні фінансові втрати, шкоду репутації або навіть банкрутства. У таких умовах актуальність ризик-менеджменту значно зростає, адже він дозволяє не лише уникати загроз, але й виявляти нові можливості для розвитку.

Ризик-менеджмент виступає ключовим елементом стратегічного управління, яке спрямоване на ідентифікацію, аналіз, оцінку та мінімізацію ризиків. Його впровадження дозволяє підприємству підвищити ефективність використання ресурсів, оптимізувати фінансові потоки, забезпечити стабільність і гнучкість в умовах швидких змін. Крім того, ефективне управління ризиками сприяє зміцненню довіри до компанії з боку партнерів, клієнтів та інвесторів, що є важливим фактором для розширення ділових зв'язків і залучення додаткових ресурсів.

Особливо актуальним ризик-менеджмент стає в умовах економічної кризи, політичної нестабільності або високої конкуренції. Наприклад, сучасні підприємства стикаються з ризиками, пов'язаними з кібербезпекою, змінами на валютних і фінансових ринках, кризами в ланцюгах постачання, а також екологічними та соціальними викликами. У таких умовах ризик-менеджмент допомагає передбачити потенційні загрози, розробити заходи щодо їх усунення або мінімізації та забезпечити оперативне реагування на непередбачувані ситуації.

Ефективне управління ризиками включає кілька важливих аспектів: ідентифікацію ризиків, їх оцінку, розробку стратегії реагування,

впровадження заходів контролю та моніторинг результатів. Завдяки цьому підприємство може не лише зменшити вплив негативних факторів, але й створити конкурентні переваги. Наприклад, компанії, які успішно управляють ризиками, отримують можливість швидше адаптуватися до змін, ефективніше використовувати нові можливості ринку та уникати фінансових втрат.

Крім того, ризик-менеджмент має важливе значення для забезпечення стійкості підприємства. В умовах глобалізації ризики часто носять системний характер, і їхній вплив може виходити за межі окремої компанії, поширюючись на галузь, регіон або навіть міжнародний рівень. Ефективне управління такими ризиками дозволяє підприємству не лише вижити, але й розвиватися в умовах нестабільності.

Таким чином, актуальність управління ризиками та впровадження систем ризик-менеджменту на підприємствах зумовлена необхідністю мінімізації втрат, підвищення ефективності управління та забезпечення стійкого розвитку. Ризик-менеджмент є не лише інструментом захисту від загроз, але й способом розширення можливостей, що робить його одним із ключових чинників успіху сучасного бізнесу.

Проблематика ризику, управління ризиком, захистом підприємства від ризику широко досліджується в роботах Бланка І.О., Балдинюк В.М., Боровика М. В., Вітлінського В. В., Мельник Я.М., Мостеська Т.Л., Скопенко Н.С. Нечипорук Л. В., Семенова С.М., Чуприна І.В. та ніших. Питання ризикостійкості, забезпечення ризикостійкості досліджується в роботах вчених, алей на сьогодні є недостатньо вивченими, оскільки навіть емпірично неможливо визначити вплив всіх факторів будь-якого характеру, що можуть і чинять вплив на діяльність підприємства, особливо в умовах війни та воєнного стану.

Актуальність даної проблематики та недостатня її вивченість у працях науковців і зумовила вибір даної теми дослідження.

Метою даної роботи є вивчення питання ризикозахищеності діяльності українських підприємств.

Виходячи з цього, основними завданнями цієї роботи є: визначення сутності понять, їх порівняння з різними науковими підходами до визначення управління ризиками, виявлення відмінностей між цими категоріями, аналіз досліджуваного підприємства в розрізі показників діяльності та ризиків, шо на нього впливають, розробка заходів щодо удосконалення ризикозахищеності, а також аналіз стану охорони праці на підприємстві.

Об'єктом дослідження даної роботи виступає ТОВ «Голдентрейд Груп». Предметом дослідження виступають теоретичні і практичні проблеми управління ризикозахищеністю підприємства та можливі шляхи її підвищення.

Інформаційну базу дослідження становлять статистичні та фінансові звіти, наукові надбання вітчизняних і зарубіжних учених і практиків, а також нормативні документи, що регламентують діяльність підприємств.

Основні використані методи дослідження: порівняльний, індукції та дедукції, аналізу та синтезу.

Наукова новизна роботи полягає у критичному аналізі теоретичних засад управління ризикозахищеністю підприємства.

Практичне значення одержаних результатів дослідження полягає в тому, що вони поглиблюють розуміння необхідності управління ризикозахищеністю та пропонують дієві шляхи її оптимізації, зокрема шляхом страхування ризиків та удосконалення організаційної структури підприємства.

Результати дослідження доповідались під час виступу на науковому семінарі кафедри, а також опубліковані у наукових журналах.

Дипломна робота складається зі вступу, трьох розділів, висновків та пропозицій, додатків, містить 73 сторінки друкованого тексту, списку використаних джерел із 42 найменувань. Робота містить 4 таблиці та 10 рисунків.

РОЗДІЛ І ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛОГІЧНА ОСНОВА УПРАВЛІННЯ РИЗИКОЗАХИЩЕНІСТЮ ПІДПРИЄМСТВА

1.1 Ризик у підприємницькій діяльності. Сутність та зміст.

Сучасна економічна, політична та фінансова нестабільність, що викликана російсько-українською війною, значно сприяє підвищенню важливості питань забезпечення ризикостійкості підприємств та вдосконалення методів її реалізації. Адже сьогодні існує значна ймовірність виникнення та розвитку кризових ситуацій у діяльності будь-якої компанії.

У нинішніх умовах антикризове управління стає ключовим елементом керування підприємством, що вимагає глибокого розуміння поняття «ризик», розробки ефективних підходів до управління ним, а також створення та функціонування системи ризикостійкості організації.

Ризик є невід'ємною складовою підприємницької діяльності та зазвичай асоціюється з невизначеністю щодо можливого результату. Це означає наявність чинника непередбачуваності, що вимагає ухвалення рішень, спрямованих на усунення, запобігання або максимальне обмеження впливу негативних наслідків ризику.

Узагальнено ризик є об’єктивним складником будь-якої людської діяльності, а не тільки підприємницької. В дослідженні Гросул М.А. та Усової М.О. наводиться ретроспективний аналіз сутності ризику (рисунок 1.1) [9].

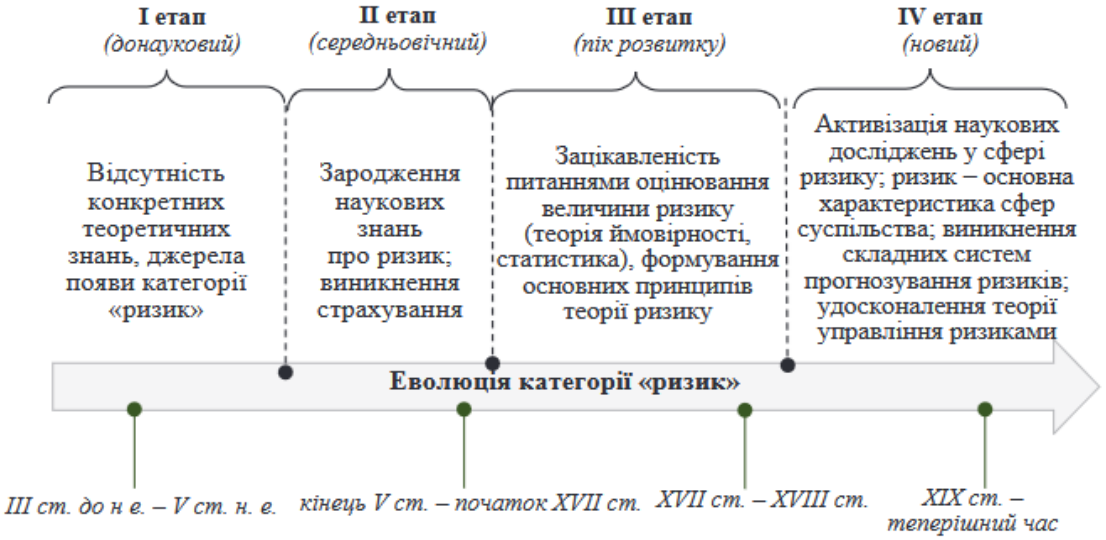

Рисунок 1.1 Еволюція сутності ризику

В.М. Мороз та С.А. Мороз наводять такий огляд сутність ризику (рисунок 1.2) [8].

1	Я.Д. Вишняков Н.Н. Радаєв	Ризик – це можливість того, що дії людини або їх результати стануть причиною негативних або позитивних наслідків
2	Ю.С. Масленчеков	Ризик – це дія, спрямована на привабливу мету, досягнення якої пов'язане з елементом небезпеки, загрозою втрати або неуспіху
3	О.С. Стоянова	Ризик – це ймовірність виникнення збитків або неотримання доходів у порівнянні з прогнозованим варіантом
4	В.Е. Лук'янова Т.В. Головач	Ризик – це об'єктивно-суб'єктивна категорія, пов'язана подоланням невизначеності, випадковості, конфліктності ситуації неминучого вибору, що відображає ступінь досягнення суб'єктом очікуваного результату
5	Л.І. Донець	Ризик – це небезпека втрати ресурсів чи недоодержання доходів порівняно варіантом, розрахованим на раціональне використання ресурсів

Рисунок 1.2 Тлумачення сутності поняття «ризик».

Ми ж схиляємось до визначення ризику, що міститься у юридичній енциклопедії: «ризик - небезпечність виникнення непередбачуваних витрат очікуваного прибутку, доходу, майна, коштів у зв'язку з випадковою зміною умов економічної діяльності, несприятливими обставинами або дією

непереборної сили; ступінь імовірності певної негативної події, яка може відбутися в певний час або за певних обставин, тобто можлива подія, поява якої має ймовірний і випадковий характер та зумовлює небажані наслідки для учасника відповідних правовідносин» [42].

Крім того, ми погоджуємось, що «сучасна наукова думка визначає два основні підходи до трактування категорії «ризик»: процесний (розглядає ризик як діяльність підприємства в умовах невизначеності) та об'єктний (розуміє ризик як результат впливу ризикових подій). Водночас сутність категорії «ризик», на нашу думку, доцільно розкривати з позицій інтегрованого підходу. У цьому контексті ризик трактується як об'єктивно-суб'єктивна категорія, що відображає невизначеність сучасного економічного простору, спричинену впливом факторів бізнес-середовища, які мають як прямий, так і непрямий вплив на функціонування підприємства.» [9].

Поняття «ризик» нерозривно пов'язане з термінами «ймовірність» і «невизначеність».

Ймовірність — це характеристика, яка дозволяє кількісно оцінити шанс настання певної події.

Невизначеність — це стан, що виникає через неповноту або неточність інформації про умови ведення господарської діяльності, а також про наміри та дії інших учасників. У таких умовах неможливо провести аналіз і оцінити можливі наслідки через відсутність достатніх даних.

Ризик, у свою чергу, відображає ситуацію, за якої можна визначити перелік можливих наслідків і кількісно оцінити їхню ймовірність, застосовуючи економіко-математичні методи.

Якщо подію можна оцінити кількісно та якісно з точки зору ймовірності її настання, це означає наявність ризику. У разі неможливості таких оцінок ідеться про невизначеність [5].

Чи не в перше класифікацію ризиків здійснив Д.М. Кейнс. Він виділив три основні види ризиків у сфері економіки:

1. Підприємницький ризик. Цей ризик виникає у випадках, коли підприємець використовує власні кошти й сумнівається у можливості досягти очікуваної вигоди.

2. Кредиторський ризик. Такий ризик супроводжує кредитні операції й пов'язаний із сумнівами щодо виправданості довіри. Він може виникати у разі навмисного банкрутства боржника або його спроб ухилитися від виконання фінансових зобов'язань.

3. Інфляційний ризик. Цей ризик пов'язаний із потенційним знеціненням грошей. Інфляція негативно впливає на інвестування, особливо в довгостроковій перспективі, роблячи грошові позики менш надійними порівняно з реальними активами. У такій ситуації боржники опиняються в більш вигідному становищі порівняно з кредиторами [38].

Узагальнено класифікацію ризиків наведено на рисунку 1.3.

З іншого боку, О.Б. Данченко та В.О. Занора зазначають, що сучасна наука нараховує понад 40 різних критеріїв для класифікації ризиків і більше 220 їхніх видів. Через таку різноманітність у літературі відсутнє єдине трактування сутності цієї категорії та загальноприйняті підходи до її класифікації [10].

Зважаючи на наведену класифікацію та вищенаведену позицію дослідників, зупинимось на ключових видах ризиків з точки зору підприємницької діяльності.

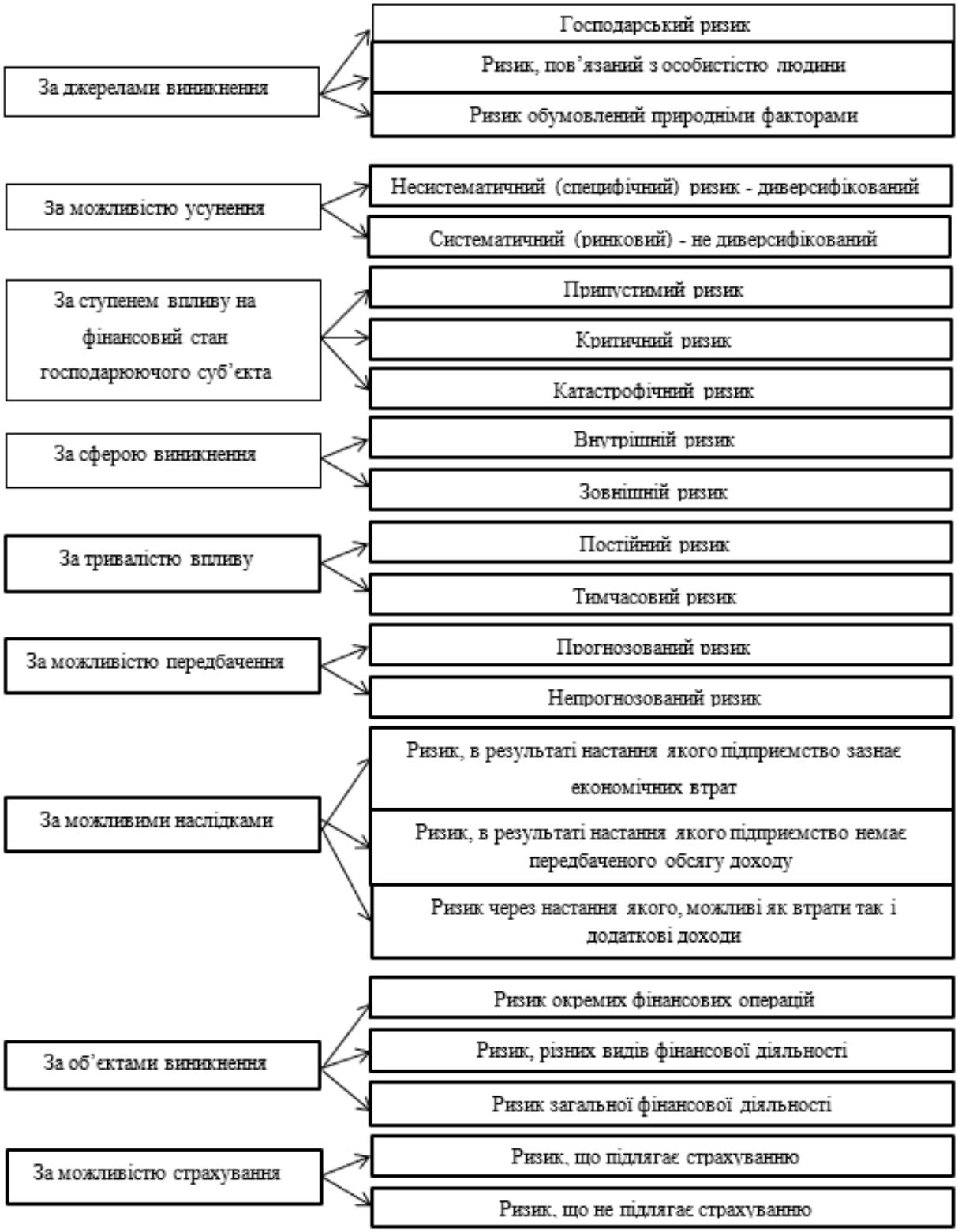

Рисунок 1.3 Узагальнена класифікація ризиків

В першу чергу розглянемо економічні ризики. Так, за економічним змістом виділяють кілька основних видів ризиків. Операційний ризик

пов'язаний із внутрішніми недоліками, загрозами та проблемами у функціонуванні підприємства. Ринковий ризик формується під впливом зовнішніх ринкових чинників, таких як рівень конкуренції, цінові зміни, коливання валютних курсів, а також обмеження й правила, які визначають умови роботи на ринку. Бізнес-ризик стосується аспектів, пов’язаних із веденням бізнесу, зокрема ділових відносин із партнерами та контрагентами. Кредитний ризик виникає у випадках, коли існує ймовірність невиконання фінансових зобов’язань, несвоєчасного погашення боргів або відсотків за ними [29].

І.О. Бланк у своїй роботі запропонував одну з найдетальніших класифікацій фінансових ризиків. Вона охоплює кілька основних ознак. За джерелами виникнення ризики поділяються на ринкові, такі як відсоткові, валютні й цінові, а також специфічні, наприклад, пов’язані зі зниженням фінансової стійкості, неплатоспроможністю, кредитами, інвестиціями, інноваціями чи депозитами. З точки зору об’єкта аналізу ризики можуть стосуватися окремих операцій, різних видів діяльності чи всієї фінансової діяльності підприємства загалом.

Залежно від інструментів, які застосовуються, ризики поділяються на індивідуальні та портфельні. За своєю комплексністю вони можуть бути простими або складними. Розглядаючи фінансові наслідки, ризики можуть характеризуватися лише економічними втратами, втраченою вигодою або поєднанням втрат і додаткових доходів. Часовий аспект дозволяє класифікувати ризики як постійні або тимчасові.

Окрім того, ризики відрізняються за рівнем ймовірності: вони можуть бути низькими, середніми, високими або такими, ймовірність яких взагалі неможливо визначити. Відповідно до рівня можливих фінансових втрат, ризики класифікуються як допустимі, критичні чи катастрофічні. За передбачуваністю ризики можуть бути прогнозованими або

непрогнозованими, а за можливістю страхування – такими, що підлягають або не підлягають страхуванню [4].

За характером наслідків дослідники О.П. Коюда та П.М. Коюда пропонують розрізняти спекулятивні (фінансові) ризики та чисті (прості) ризики. Спекулятивні ризики залежать від купівельної спроможності, втрати вигоди чи зниження дохідності, тоді як чисті ризики охоплюють природні, політичні, транспортні та комерційні фактори. Такий підхід є досить узагальненим, оскільки ризики взаємопов'язані як у причинах їх виникнення, так і в наслідках, які потрібно враховувати під час ухвалення рішень [20].

Окрім цього, варто звернути увагу на класифікацію ризиків залежно від їх відношення до підприємства. У цьому контексті виділяють зовнішні та внутрішні ризики.

Зовнішні ризики є незалежними від підприємства, але справляють на нього значний вплив. До них належать такі фактори, як політична нестабільність, економічна криза, пандемії, тероризм, військові дії, зміни клімату, екологічні загрози, зміни в законодавстві, оподаткуванні, дії конкурентів чи несприятливі тенденції у світовій економіці.

Внутрішні ризики безпосередньо залежать від підприємства та формуються у межах його внутрішніх процесів. Вони пов'язані з управлінням активами, використанням ресурсів, власним капіталом, зобов'язаннями, доходами, витратами, рухом грошових коштів, фінансовими результатами та господарськими операціями. Ці ризики є найбільш релевантними для управління, оскільки їх можна передбачити, нейтралізувати або навіть спрямувати у вигідне русло [29].

І.В. Чуприна визначає ключові види ризиків, серед яких виробничі, інвестиційні, інноваційні, фінансові та маркетингові. До виробничих ризиків автор відносить такі фактори, як зупинка виробництва, сезонність, неритмічність роботи, а також стихійні лиха й техногенні катастрофи, зокрема

повені, засухи, землетруси, пожежі. Проте вважається недоцільним включати техногенні ризики та стихійні лиха до складу виробничих ризиків, оскільки вони мають іншу економічну природу, причини виникнення, наслідки та механізми протидії й прогнозування.

Інвестиційні ризики, за І.В. Чуприною, проявляються та аналізуються під час підготовки та реалізації проектів. Фінансові ризики включають загрозу банкрутства, недоотримання доходу, а також ризики, пов'язані з операціями з цінними паперами. Серед фінансових ризиків автор також виділяє банківські ризики, пов'язані з банківськими операціями.

У підсумку І.В. Чуприна пропонує поділити ризики на дві основні групи. До першої групи — фінансово-економічних ризиків — належать такі чинники, як зростання податків, втрата попиту, зниження цін, зростання обсягів виробництва у конкурентів, неплатоспроможність споживачів, поява альтернативних продуктів, дефіцит оборотних коштів, залежність від постачальників та відсутність альтернатив. Друга група охоплює соціальні ризики, які включають проблеми з набором кваліфікованих працівників, страйки, низький рівень заробітної плати, недостатню кваліфікацію кадрів, недоліки соціальної інфраструктури та негативне ставлення місцевої влади [41].

К.І. Тарасова класифікує ризики за причинами їх виникнення на три основні групи. Першу групу становлять суб'єктивні ризики, які зумовлені невизначеністю майбутнього. Друга група пов'язана з нестачею інформації, що унеможливлює її повне, всебічне та достовірне використання для ухвалення ефективних рішень. Третя група охоплює ризики, які виникають через суб'єктивне сприйняття ситуації тими, хто здійснює аналіз і приймає рішення [34].

Наведена багатоманітність ризиків підкреслює необхідність зваженого підходу до управління ризиками та формування відповідного рівня ризикозахищеності.

Управління ризиками є невід'ємною частиною сучасного бізнесу і гарантує його безперебійне функціонування та високу ефективність. Основними стратегічними цілями такого управління є забезпечення стабільного зростання прибутку, підтримання фінансової стійкості, створення умов для корпоративного розвитку шляхом підвищення продуктивності та конкурентоспроможності, виконання соціальних зобов'язань.

Варто відзначити, що навіть малі підприємства часто стикаються із перепонами та труднощами у виявленні та оцінці ризиків, спираючись переважно на інтуїтивні підходи під час прийняття рішень щодо їхнього впливу на бізнес. Натомість великі підприємства зазвичай мають ефективно організовану систему управління ризиками, інтегровану в управлінську діяльність усіх підрозділів. Однак масштаби цієї системи залишаються обмеженими через низку об’єктивних і суб’єктивних факторів [3].

Ризик-менеджмент являє собою визначену систему управління ризиками, що базується на ідентифікації, оцінці, аналізі та виборі методів нейтралізації їхніх наслідків. Її основна мета полягає у досягненні оптимальної рівноваги між стратегічними можливостями підприємства та існуючим рівнем ризику. Це передбачає пошук компромісу між надмірним рівнем ризику, який може призвести до банкрутства, та повною його відмовою, що може спричинити втрату конкурентоспроможності.

У межах загальної системи управління підприємством ризик-менеджмент має стати невід'ємною частиною підсистеми менеджменту організації. Його інтеграція у загальну політику, плани роботи та діяльність компанії є необхідною умовою для забезпечення ефективності застосування цієї системи, що робить її дієвим інструментом управління [31].

Доцільно погодитись із позицією Балдинюка В.С, який наводить аргументацію щодо необхідності використання ризик-менеджменту на підприємстві (рисунок 1.4) [3].

Рисунок 1.4 Переваги використання ризик-менеджменту в діяльності підприємств [3]

Як і будь-яка діяльність, ризики менеджмент має свої позитивні та негативні прояви, що зважаючи на багатоманітність прояву ризику може призвести до непередбачуваних наслідків. Саме тому настільки важливими є питання стандартизації у ризик-менеджменті.

Узагальнену стандартизацію у ризик-менеджменті наведено в праці Сосновської О.А. та Деденко Л.В. (рисунок 1.5) [31].

Стандарт	Сутність стандарту
ISO 31000:2018 Управління ризиками. Принципи та рекомендації	Основний стандарт з ризик-менеджменту. Містить принципи та загальні вказівки з виявлення ризиків та ефективного управління ними. Даний стандарт дає загальне розуміння того, як розробити, впровадити і підтримувати ефективну систему управління ризиками в рамках галузі, підприємства тощо
Австралійсько-новозеландський стандарт з ризик-менеджменту AS/NZS 4360:2004	Стандарт загальний і вимагає адаптації до того чи іншого підприємства. Стандарт відповідає глобальній потребі у загальних настановах із застосування управління ризиками на підприємствах всіх розмірів як приватних, так і державних. Дає змогу керівникам проектів та підприємств отримати інформацію щодо специфіки конкретних етапів ризик-менеджменту та побудувати в проекті ефективну систему управління ризиками.
Стандарт з ризик-менеджменту Федерації європейських асоціацій ризик-менеджменту (FERMA)	Ризик-менеджмент розглядається як центральна складова стратегічного управління підприємством та (або) проектами, завданням якої є ідентифікація ризиків та управління ними. Документ містить основні визначення, пояснює внутрішні та зовнішні фактори ризику, процеси управління ризиками, методологію та технологію оцінки ризиків, а також загальні обов'язки ризик менеджера. Містить рекомендації для створення системи управління ризиками на підприємстві.
BASEL II: Міжнародні стандарти вимірювання капіталу — доопрацьована угода	Містить критерії регулювання банківської діяльності, метою яких є підвищення якості управління ризиками в банківській справі, що в свою чергу має зміцнити стабільність фінансової системи в цілому. Він наказує обов'язкове управління ризиками і вимагає поліпшити забезпеченість власним капіталом. За допомогою спеціальних рейтингів фінансові установи оцінюють кредитні ризики позичальників.
Комплексні основи ризик-менеджменту в межах усієї компанії (COSO), США	Містить рекомендації менеджменту з питань оцінки, опису та вдосконалення систем внутрішнього аудиту, представлена загальна модель внутрішнього аудиту, в порівнянні з якою компанії і організації можуть оцінити власні системи управління. Цей документ описує концептуальні основи управління ризиками підприємств, в якому міститься детальна інформація та рекомендації стосовно створення корпоративної системи ризик-менеджменту в рамках підприємства.
Південноафриканський стандарт «KING II»	Представляє собою збірник типових рішень у практиці менеджменту, постійно поповнюється і є посібником для навчання ризик-менеджерів. У даному стандарті доступно виражаються ідеологія процесу і бажані стадії.

Рисунок 1.5 Міжнародні стандарти ризик-менеджменту [31]

Ризику менеджменту притаманні відповідні принципи. Серед яких виділяють:

Принцип лояльного ставлення до ризиків наголошує, що керівник має сприймати ризики як природний і неминучий елемент господарської діяльності. Замість уникання ризиків, менеджери повинні навчитися ефективно ними управляти, забезпечуючи оптимальні результати роботи організації.

Принцип прогнозування підкреслює важливість постійної роботи над передбаченням можливих ризиків. Це сприяє зменшенню витрат і запобіганню незапланованим втратам, дозволяючи заздалегідь підготуватися до негативних явищ і створити умови для їхнього нейтралізування або локалізації.

Принцип страхування передбачає використання послуг страхових компаній для зменшення фінансових втрат у випадку реалізації ризиків. Страхування нових проєктів і ризикованих операцій забезпечує організації можливість частково або повністю компенсувати збитки у разі їхнього виникнення.

Принцип резервування зобов’язує організацію формувати внутрішні резервні фонди, які можна використати для покриття непередбачуваних витрат. Наприклад, такі резерви можуть бути задіяні для покриття різниці в разі різкого зростання цін на ресурси, що дозволяє виконувати заплановані заходи без затримок.

Принцип мінімізації втрат і максимізації доходів вимагає від керівників ефективно розподіляти ресурси, зменшувати витрати й одночасно підвищувати доходи за рахунок грамотного управління проєктами з високим рівнем ризику. Це забезпечує не лише ефективне управління ризиками, а й загальну успішність роботи організації [5].

Процес ризик-менеджменту на підприємстві включає кілька ключових етапів, які забезпечують його ефективність. Перш за все, визначається концепція ризик-менеджменту, яка охоплює аналіз зовнішніх факторів бізнес-

середовища, внутрішніх характеристик підприємства та основних параметрів управління ризиками. На основі цього формуються критерії ризиків, структура та методи їх аналізу. Далі розробляється схема управління ризиками, що передбачає ідентифікацію ризикових операцій, їх ранжування за рівнем імовірності та визначення функціональних елементів управління.

Важливу роль відіграє участь вищого керівництва, яке формує органи ризик-менеджменту, налагоджує взаємодію між підрозділами та встановлює стратегічні нормативи для управління ризиками. На цьому етапі також призначаються відповідальні фахівці, які аналізують ключові чинники ризиків, координують процеси управління та розробляють заходи для зниження їхнього впливу.

Ідентифікація ризиків дозволяє визначити, де, коли і чому ризикові ситуації можуть виникати, що сприяє ефективному управлінню. Аналіз ризиків включає оцінку ймовірності їх виникнення, потенційних наслідків та чинників, що їх викликають, з урахуванням масштабів і можливих напрямів їх впливу. Оцінка ризиків дозволяє співставити їх із встановленими критеріями, оцінити баланс між вигодами та негативними наслідками, а також визначити пріоритети для подальших дій.

На етапі реалізації прийнятих рішень створюються економічно обґрунтовані стратегії й плани, спрямовані на мінімізацію витрат від ризикованих ситуацій та максимізацію вигод. Завершальним етапом є моніторинг ризик-менеджменту, який передбачає постійне відстеження показників, аналіз ефективності та вдосконалення методів управління ризиками в діяльності підприємства [3].

Узагальнено процес ризик-менеджменту наведено у роботі Мостенської Т. Л. та Скопенко Н. С. (рисунок 1.6) [24].

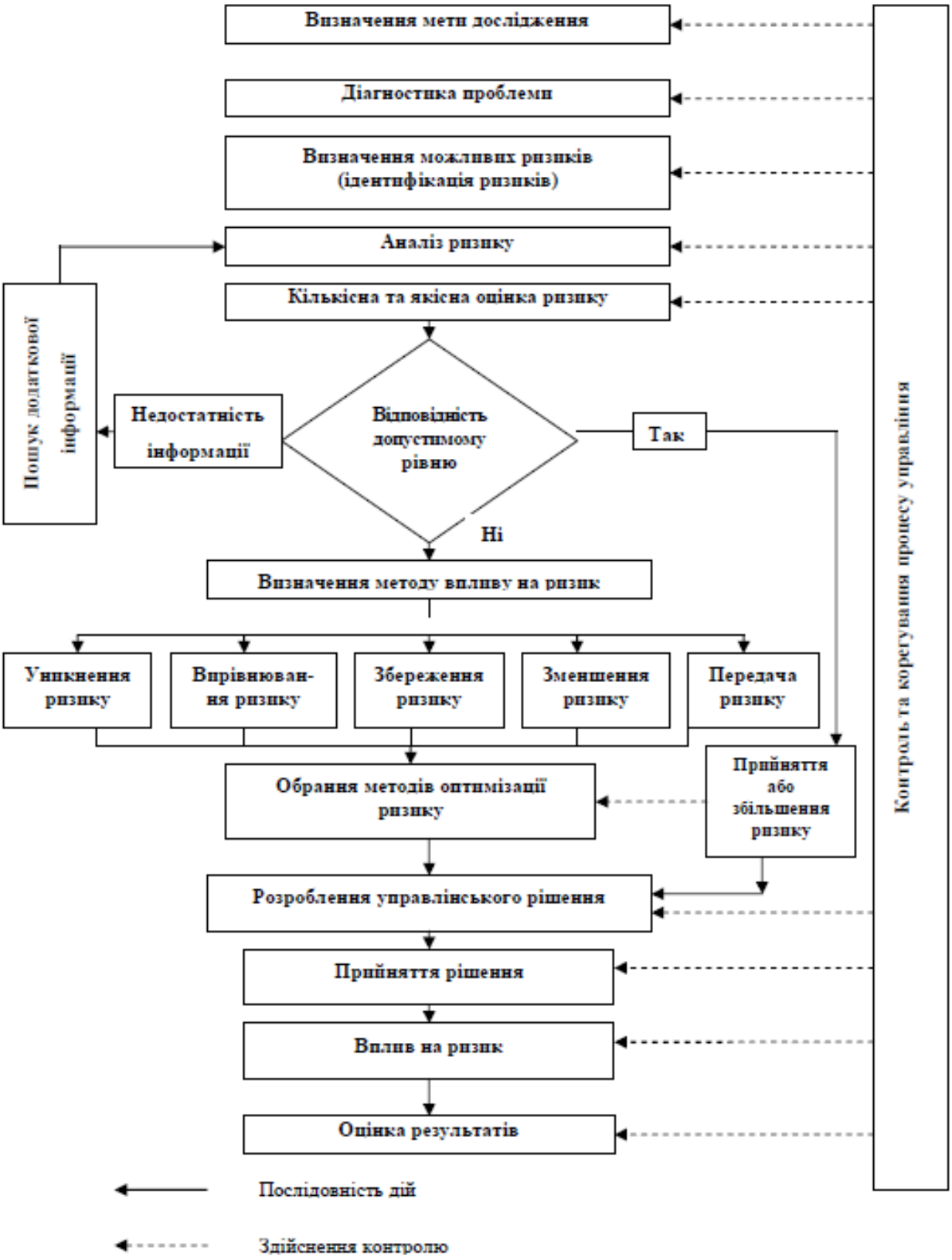

Рисунок 1.6. Узагальнений алгоритм процесу ризик-менеджменту [24]

1.2 Методологічні аспекти управління ризикозахищеністю підприємства

На основі проведеного у попередньому питанні аналізу ми можемо перейти до розгляду конкретної методології управління ризикозахищеністю.

В узагальненій сукупності методів ризик-менеджменту доцільно виділити такі групи методів, як:

1. Юридичні методи засновані на використанні положень чинного законодавства для запобігання ризикам і мінімізації їхніх наслідків. До них належать кримінально-правові, адміністративно-правові та цивільно-правові підходи.

2. Адміністративні методи базуються на примусовому впливі та включають організаційні, розпорядчі й дисциплінарні заходи, спрямовані на управління ризиками в рамках адміністративного впливу.

3. Економічні методи передбачають раціональне розподілення фінансових ресурсів підприємства для мінімізації втрат і максимізації прибутків у ризикових ситуаціях. Ці методи охоплюють компенсацію, спекуляцію, стимулювання та стримування.

4. Соціальні методи орієнтовані на формування згуртованого колективу, який працює на досягнення спільної мети, що знижує ризики, пов’язані із соціальними факторами.

5. Психологічні методи зосереджуються на впливі керівника на працівників, враховуючи їхні індивідуальні особливості, що допомагає управляти поведінкою та мотивувати персонал у ризикових ситуаціях.

6. Виробничі методи спрямовані на зменшення втрат через шлюб, виробничі травми та інші непередбачувані ситуації. Вони поділяються на технічні методи, що підвищують надійність технічної бази, та технологічні методи, які впроваджують сучасні ефективні технології у виробництво.

7. Науково-прикладні методи використовують досягнення теорії менеджменту, включаючи дослідження, аналіз і синтез, а також прогнозування. Вони дозволяють заздалегідь виявляти ризикові ситуації,

оцінювати їх і вживати заходів для нейтралізації негативних наслідків та отримання потенційних вигод [5].

Відповідно до наведеного на рисунку 1.6 алгоритму доцільно звернути увагу на ключові етапі ризик-менеджменту, до них належать:

1. Визначення цілей управління ризиками. На першому етапі визначаються конкретні цілі діяльності підприємства в умовах ризику. Цілі мають бути чіткими, вимірюваними та реалістичними, співставними з рівнем можливого ризику.

2. Діагностика проблеми. Здійснюється збір і аналіз інформації про зовнішнє та внутрішнє середовище підприємства, стратегічні і тактичні цілі, а також ідентифікація ключових ризикових факторів.

3. Ідентифікація ризиків. На цьому етапі визначаються всі можливі ризики, які можуть вплинути на діяльність підприємства. Аналізуються джерела ризиків, їх природа та можливі наслідки.

4. Аналіз ризиків. Проведення аналізу передбачає оцінку ймовірності виникнення ризиків та їх впливу на діяльність підприємства. Використовуються кількісні й якісні методи аналізу, такі як статистичний аналіз, експертні оцінки та імітаційне моделювання.

5. Оцінка ризиків. Здійснюється порівняння ризиків із встановленими критеріями. Результатом цього етапу є визначення рівня допустимості ризиків і прийняття рішень щодо подальших дій.

6. Розробка стратегії управління ризиками. Визначаються заходи щодо мінімізації, уникнення, зменшення або передачі ризиків. На цьому етапі також формуються програми дій та обираються методи впливу на ризики.

7. Прийняття рішень та реалізація заходів. Розроблені заходи впроваджуються у діяльність підприємства. Це може включати страхування, створення резервних фондів, впровадження інноваційних технологій тощо.

8. Моніторинг та контроль. Останнім етапом є постійне відстеження результатів реалізації заходів управління ризиками, оцінка їх ефективності та внесення необхідних коректив на основі отриманої інформації [24].

Дані ключові етапи дають змогу зрозуміти які саме дії має вчиняти менеджмент підприємства з метою мінімізації ризику.

Природньо, що для реалізації заходів ризик-менеджменту повинен використовуватись відповідний інструментарій. Вже згадуваний нами дослідник Балдинюк В.С. наводить наступні інструменти управління ризиками на підприємстві (рисунок 1.7) [3].

Рисунок 1.7 Інструментарій управління ризиками на підприємстві [3]

Доцільно також наголосити, що в системі інструментів управління ризиками велику роль відіграє безпосередньо оцінка ризику. Оцінка ризику являє собою процес ідентифікації, аналізу та кількісного або якісного

визначення рівня ризиків, які можуть виникнути в діяльності організації, проекту чи системи. Вона дозволяє оцінити ймовірність настання ризикових подій та їхній вплив на досягнення поставлених цілей.

Мета оцінки ризику полягає у виявленні найбільш значущих ризиків, розумінні їхніх потенційних наслідків і прийнятті рішень щодо подальших дій для їхнього зменшення або управління.

Методи оцінки ризиків можна згрупувати за їхніми особливостями та сферами застосування. Методи експертної оцінки, такі як метод Делфі, передбачають використання логічних і математико-статистичних процедур для аналізу інформації, пов’язаної з оцінками експертів. Вони використовуються для ідентифікації, ранжування та якісної оцінки ризиків. SWOT-аналіз дозволяє порівнювати сильні та слабкі сторони, можливості й загрози, надаючи можливість експертно оцінити ризики, а метод «роза ризиків» застосовується для візуальної оцінки ризиковості факторів.

Аналіз на основі аналогій використовує накопичений досвід для розрахунку ймовірностей втрат у схожих ситуаціях і є корисним для оцінки ризику повторюваних проєктів. Фінансові методи, такі як ставка дисконту з поправкою на ризик, враховують ризики при оцінці ефективності проєктів. Метод критичних значень допомагає виявити ті фактори, які можуть досягти критичних меж і вплинути на ефективність управління в умовах ризику.

Методи прийняття рішень, зокрема «дерево рішень», використовуються для вибору оптимальної стратегії з кількох альтернатив, тоді як метод еквівалента впевненості дозволяє побудувати песимістичний сценарій розвитку подій і оцінити його результати.

До методів кількісного аналізу належить аналіз чутливості, який оцінює вплив окремих факторів на ефективність проєкту, та імовірнісні методи, що використовують теорію ймовірності для визначення розподілу факторів і зон ризику.

Сценарний підхід, який ґрунтується на імітаційному моделюванні, дозволяє оцінити поведінку проєкту за зміни багатьох факторів одночасно,

прогнозуючи ймовірність розвитку різних сценаріїв. Методи комерційного аналізу, як-от точка беззбитковості, визначають мінімальний рівень доходу для досягнення порогу рентабельності.

Ці методи забезпечують всебічний підхід до оцінки ризиків, дозволяючи аналізувати їхні причини, імовірність та наслідки для прийняття обґрунтованих управлінських рішень.

Також доцільно звернути увагу на основні підходи до управління ризиками, що їх наводять Михайленко О. В., Ніколаєнко С. М., та Насіканова О. О. [23].

Залежно від часу реагування підходи до управління розподіляють на:

– реактивний підхід. Передбачає реагування на ризик лише в момент його появи, тобто після виникнення несприятливих подій.

– проактивний підхід. Підхід орієнтований на системну роботу з потенційно можливими ризиками, передбачаючи їх виявлення та управління ще до їх реалізації.

В свою чергу, залежно від стилю управління підходи до управління розподіляють на:

– консервативний підхід. Спрямований на максимальне ухилення від ризиків з метою мінімізації негативних наслідків. Він включає відмову від високоризикових операцій, що можуть загрожувати стабільності господарської діяльності.

– агресивний підхід. Базується на прийнятті ризиків для досягнення максимально можливого прибутку. Цей підхід допускає, що потенційні збитки можуть не повністю компенсуватися зростанням доходу.

– поміркований підхід. Прагне збалансувати рівень ризику та доходу, передбачаючи, що підвищення ризиків окремих операцій або проєктів супроводжується адекватною компенсацією у вигляді додаткового прибутку.

Ці підходи в своїй сукупності дозволяють підприємствам обирати стратегію управління ризиками, яка відповідає їхнім цілям, можливостям та умовам зовнішнього середовища.

Ризик-менеджмент підприємства повинен бути організований таким чином, щоб забезпечувати постійний процес самоаналізу та самоконтролю. Чим ретельніше налагоджений моніторинг, тим менше виникає потреби у додаткових перевірках діяльності. Ключовим елементом управління ризиками є вибір ефективного механізму для попередження, мінімізації, усунення або прийняття ризиків, які впливають на результативність роботи підприємства. Недостатнє розуміння схильності підприємства до ризику може спричинити серйозні наслідки, включаючи кризу чи банкрутство.

Зниження ризиків може здійснюватися за допомогою передачі їх зовнішнім сторонам (зовнішні методи) або через використання внутрішніх ресурсів підприємства (внутрішні методи) [31].

До зовнішніх методів відносять:

1. Страхування. Захист майнових інтересів підприємства через страхові компанії. Це включає покриття ризиків від стихійних лих, економічних змін, а також технічних, правових і політичних ризиків. Чим більший обсяг ризику передається страховій компанії, тим вищі витрати на страхування.

2. Хеджування. Використання спеціальних фінансових інструментів для мінімізації ризиків, пов’язаних зі зміною цін, валютних курсів, відсоткових ставок та інших ринкових факторів. Хеджування дозволяє зменшити ймовірність виникнення фінансових втрат.

3. Диверсифікація. Розподіл інвестиційних ризиків між різними об’єктами, що не пов’язані між собою, наприклад, збільшенням кількості постачальників чи споживачів. Це дозволяє знизити вплив збиткової діяльності одного напряму на загальний стан підприємства.

4. Розподіл ризику. Перекладання частини ризиків на інших учасників проєкту, таких як підрядники чи замовники, через контракти або страхування. Це підвищує надійність реалізації проєкту, адже відповідальність за ризик покладається на тих, хто може ефективно його контролювати.

В свою чергу до внутрішніх варто віднести:

1. Самострахування (резервування). Створення підприємством внутрішніх резервних фондів для відшкодування збитків або покриття непередбачуваних витрат. Це дозволяє швидко реагувати на фінансові ускладнення, особливо якщо витрати на резервування нижчі за вартість страхування.

2. Лімітування. Обмеження фінансових потоків на величину можливого збитку. Використовується для управління критичними ризиками, наприклад, у кредитній або інвестиційній діяльності.

3. Забезпечення якості виготовленої продукції. Підвищення якості виробничих процесів для мінімізації ризиків, пов’язаних зі шлюбом чи неефективним виробництвом. Це забезпечується через покращення технологічного контролю та оцінки якості.

4. Бізнес-планування. Створення бізнес-плану, який враховує потенційні ризики та шляхи їх подолання. Такий підхід дозволяє передбачити коливання ринку, оптимізувати витрати та збільшити доходи підприємства, забезпечуючи адаптацію до змін у ринкових умовах.

Як ми вже зазначали, зовнішні методи дозволяють передати ризики третім сторонам, тоді як внутрішні орієнтовані на самостійне управління ризиками підприємством. Використання обох підходів забезпечує комплексне зниження ризиковості діяльності.

Висновки до І-го розділу.

Аналіз першого розділу дозволяє зробити такі ключові висновки щодо управління ризиками підприємства.

У сучасних умовах економічної, політичної та фінансової нестабільності управління ризиками стає важливою складовою ефективної діяльності підприємств. Ризик визначається як невід'ємний елемент підприємницької діяльності, що відображає ступінь невизначеності та ймовірність виникнення

небажаних подій, які можуть негативно вплинути на функціонування компанії.

Розрізняють два основні підходи до розуміння ризику: процесний, що акцентує увагу на діяльності підприємства в умовах невизначеності, та об’єктний, який трактує ризик як результат впливу ризикових подій. Важливою є інтеграція цих підходів для створення комплексної системи управління ризикозахищеністю.

Ризики класифікуються за різними критеріями, включаючи економічний зміст, джерела виникнення, рівень ймовірності та можливі наслідки. Внутрішні ризики, пов’язані з управлінням ресурсами та процесами, є найбільш керованими, тоді як зовнішні ризики, зумовлені політичною чи економічною нестабільністю, вимагають використання зовнішніх інструментів, таких як страхування або хеджування.

Ефективне управління ризиками передбачає застосування сучасного ризик-менеджменту, що охоплює аналіз, оцінку, моніторинг ризиків і розробку стратегій їх мінімізації. Основними принципами ризик-менеджменту є лояльне ставлення до ризиків, прогнозування, страхування, резервування, мінімізація втрат і максимізація доходів.

Інструменти управління ризиками поділяються на внутрішні (самострахування, забезпечення якості, бізнес-планування) та зовнішні (страхування, хеджування, диверсифікація). Їхнє ефективне поєднання сприяє зниженню ризиків і підтриманню стабільності підприємства.

Загалом, розробка та впровадження комплексної системи управління ризикозахищеністю є необхідною умовою для забезпечення конкурентоспроможності та стійкого розвитку підприємства в умовах невизначеності.

РОЗДІЛ ІІ ДОСЛІДЖЕННЯ ПРОЦЕСУ УПРАВЛІННЯ РИЗИКОЗАХИЩЕНІСТЮ НА ТОВ «ГОЛДЕНТРЕЙД ГРУП

2.1 Організаційно – економічна та управлінська характеристика ТОВ «Голдентрейд Груп»

Товариство з обмеженою відповідальністю «ГолденТрейд Груп» (надалі - «Товариство») залучає фізичних, юридичних осіб та іноземців до спільної діяльності, спрямованої на отримання прибутку та насичення споживчого ринку товарами (роботами, послугами), реалізацію інтересів учасників товариства та економічних і соціальних благ працівників на основі отриманого прибутку. Товариство було створено для досягнення наступних цілей.

Предметом діяльності Товариства є здійснення виробничої, торговельної, фінансової та іншої діяльності, у відповідності з чинним законодавством.

У відповідності зі свої предметом і метою створення та діяльності Товариство здійснює такі основні види діяльності:

1 У сфері виробництва:

1.1 Проектування та розробка устаткування для деревообробної промисловості;

1.2 виробництво ремонтно-будівельних матеріалів, виготовлення несучих конструкцій.

2. У торговельно-посередницькій діяльності:

2.1 придбання та реалізація непродовольчих товарів;

2.2 придбання та реалізація с/г продукції;

2.3 дилерська та брокерська діяльність;

3. У сфері виконання послуг:

3.1 створення та реалізація науково-технічної продукції;

3.2 придбання, заготівля, обробка, збирання ресурсоцінних відходів, матеріалів та відходів як вторинної сировини, їх переробка та реалізація.

4 У сфері послуг:

4.1 організація бізнес-центрів та надання послуг іноземним юридичним та фізичним особам, в тому числі надання протокольних послуг;

4.2 складське господарство.

5 У сфері інвестування:

5.1 діяльність на ринку цінних паперів на основі норм діючого законодавства України, в тому числі посередницька діяльність;

5.2 здійснення інвестиційної діяльності у встановленому чинним законодавством України порядку, розробку і реалізацію інвестиційних проектів та програм.

6 У сфері інжинірингу:

6.1 розробка дизайну промислових та побутових будівель, декоративних, прикладних, промислових та побутових виробів, оздоблювання інтер'єрів житлових та виробничих приміщень.

7 У сфері консалтингу:

7.1 представництво інтересів іноземних юридичних і фізичних осіб в Україні та за її межами;

7.2 консалтингові послуги з економічних, соціальних, виробничих, маркетингових та інших питань.

ТОВ «Голдентрейд Груп» є одним із найбільших торговельно-посередницьких підприємством Вінницького регіону, та все ж не зважаючи на це, Товариство мусить вести конкурентну боротьбу із іншими підприємствами України такої ж галузі.

Найважливішими факторами, що впливають на конкурентоспроможність компанії, є - здатність адаптуватися до змін у зовнішньому середовищі - швидка адаптація забезпечується комплексом

технічних, технологічних, інтелектуальних, організаційних та економічних характеристик.

Наявність вищеперечислених принципів ведення конкурентної боротьби у ТОВ «Голдентрейд Груп» відповідає тому, що дане Товариство є конкурентоздатним, розвивається в перспективному напрямку завдяки правильному керівництву та кваліфікованому колективу.

ТОВ «Голдентрейд Груп» має право від свого імені укладати угоди, набувати майнові та особисті немайнові права, здійснювати різнобічну виробничу, господарську, комерційну, науково-технічну діяльності, бути позивачем та відповідачем у всіх судових інстанціях.

У своїй діяльності ТОВ «Голдентрейд Груп» керується Господарським Кодексом України, Цивільним Кодексом України, іншим чинним законодавством України та положеннями Статуту. Підприємство може бути засновником і учасником акціонерних та інших господарських товариств, концернів, консорціумів, асоціацій, інших добровільних об'єднань. Підприємство може створювати філії та представництва на території України, а також на території інших країн. Філії та представництва не є юридичними особами, діють на підставі Положень про них і від імені Підприємства.

Підприємство несе відповідальність по своїх зобов'язаннях в межах належного йому майна, на яке, згідно з законодавством України, може бути звернено стягнення. Підприємство не відповідає по зобов'язаннях держави, як і держава не відповідає по зобов'язаннях Підприємства. Збитки, заподіяні підприємству в результаті порушення його майнових і не майнових прав юридичними та фізичними особами, державними органами, відшкодовуються відповідно до чинного законодавства.

ТОВ «Голдентрейд Груп» створене з метою більш повного задоволення попиту покупців на товари, здійснення широкого спектру послуг, виробничої, комерційної та іншої діяльності, і передбаченої Статутом і яка не суперечить

чинному на території України законодавству, а також реалізації на основі отриманого прибутку соціальних та економічних інтересів Власника Підприємства.

Організаційну структуру управління ТОВ «Голдентрейд Груп» зображено на рисунку 2.1.

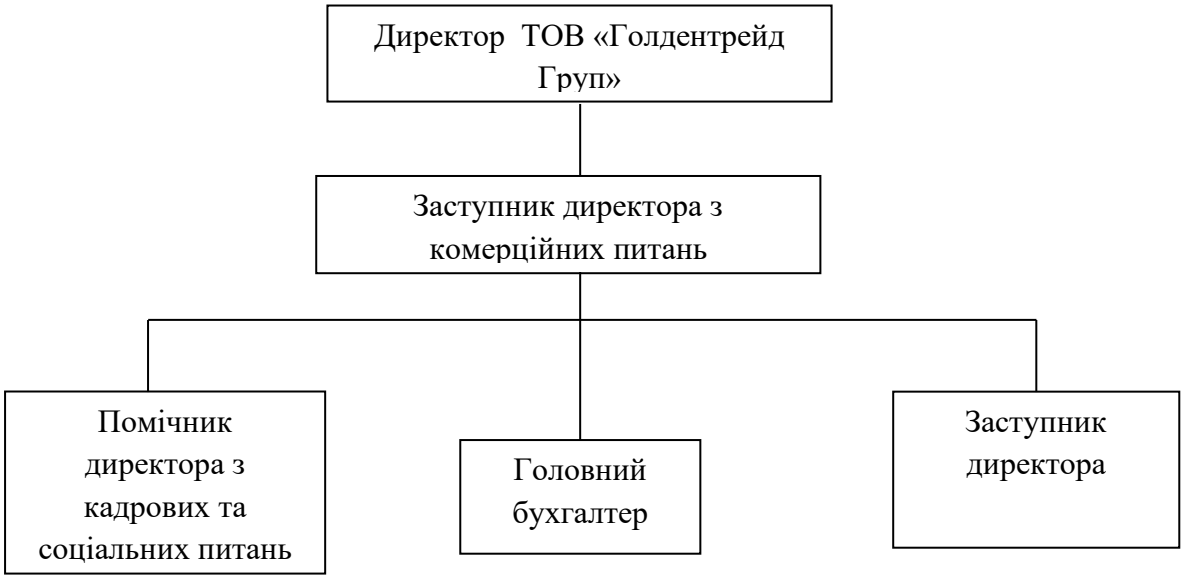

Рисунок 2.1. Організаційна структура управління ТОВ «Голдентрейд Груп»

Як видно, структура управління носить лінійний характер, дворівнева, що для даного ТОВ «Голдентрейд Груп» на даному етапі розвитку являється оптимальним.

З рисунка 2.1 видно, що на ТОВ «Голдентрейд Груп» основні комерційні функції виконують директор та його заступник. Через завантаженість та відсутність різнобічних знань ринкових процесів і недостатнього досвіду в нових умовах господарювання ці спеціалісти не завжди забезпечують високу ефективність комерційної діяльності по всім напрямкам.

Після розгляду Статуту та структури ТОВ «Голдентрейд Груп» проведемо огляд динаміки основних економічних показників діяльності в динаміці.

Таблиця 2.1.

Комплексна оцінка фінансово-господарського стану

ТОВ «Голдентрейд Груп» за 2021 – 2023 роки

№ п/п	Показники	Значення показника			Відхилення	
		2021 рік	2022 рік	2023 рік	2023 від 2021 року	2023 від 2022 року
1	2	3	4	5	6	7
1	Необоротні активи, тис. грн.	789	632	503	-286	-129
2	Оборотні активи, тис. грн.	45065	35841	43011	-2054	7170
3	Виробничі запаси, тис. грн.	56	122	116	60	-6
4	Товари, тис. грн.	26065	22274	24921	-1144	2647
5	Дебіторська заборгованість за товари, роботи, послуги, тис. грн.	15245	4400	5876	-9369	1476
6	Власний капітал, тис. грн.	24232	29992	36293	12061	6301
7	Статутний капітал, тис. грн.	310	310	310	0	0
8	Нерозподілений прибуток (непокритий збиток), тис. грн.	23922	29682	35983	12061	6301
9	Поточні зобов'язання, тис. грн.	21622	6481	7221	-14401	740
10	Валюта балансу, тис. грн.	45854	36473	43514	-2340	7041
11	Дохід (виручка) від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг), тис. грн.	242248	276857	297185	54937	20328
12	Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг), тис. грн.	213026	245218	263247	50221	18029
13	Валовий прибуток, тис. грн.	29222	31639	33938	4716	2299

14	Інші операційні доходи, тис. грн.	52	10	7	-45	-3
15	Адміністративні витрати, тис. грн.	3853	3627	3460	-393	-167
16	Витрати на збут, тис. грн.	18561	20691	22558	3997	1867
17	Матеріальні затрати, тис. грн.	4848	6882	7746	2898	864
18	Витрати на оплату праці, тис. грн.	9794	9594	9377	-417	-217
19	Інші операційні витрати, тис. грн.	5512	5622	6756	1244	1134
20	Чистий прибуток (збиток), тис. грн.	4917	5760	6301	1384	541

За результатами аналізу даних у таблиці 2.1 ми можемо стверджувати, що вартість необоротних активів ТОВ «Голдентрейд Груп» у 2023 році зменшилась на 36,25 % у порівнянні з 2021 роком і на 20,41 % порівняно з 2022 роком. В грошовому виразі зменшення становить 286 тис. грн. Це свідчить про зниження інвестицій у довгострокові активи та значну амортизацію основних засобів, що може вплинути на потенціал підприємства в майбутньому.

Оборотні активи ТОВ «Голдентрейд Груп» показали незначне зменшення на 4,56% порівняно з 2021 роком, але збільшилися на 20,01% порівняно з 2022 роком. Загалом зниження склало 2054 тис. грн., що є наслідком початку війни та запровадження воєнного стану і може свідчити про покращення оборотності коштів у 2023 році після спаду в 2022 році.

Виробничі запаси ТОВ «Голдентрейд Груп» зросли на 107,14 % порівняно з 2021 роком або на 60 тис. грн, але зменшилися на 4,92 % порівняно з 2022 роком. Це свідчить про значне поповнення запасів у 2022 році, з подальшою оптимізацією в 2023 році. Хоча загалом ми маємо сказати, що

обсяг виробничих запасів є незначним й складає лише 0,5 % у структурі оборотних активів ТОВ «Голдентрейд Груп».

Обсяг товарів зменшився на 4,39 % порівняно з 2021 роком, але зросли на 11.88% відносно 2022 року, й склали 24921 тис. грн. у вартісному вираженні, або майже 57 % у всій структурі оборотних активів. Дана ситуація результатом зростання продажів у 2023 році як наслідок стабілізації економічної ситуації, навіть не зважаючи на воєнний стан та триваючу війну. Крім того, з огляду на інфляційні очікування менеджмент ТОВ «Голдентрейд Груп» формує страхові запаси товарів для хеджування цінових ризиків та забезпечення ритмічності постачання.

Дебіторська заборгованість ТОВ «Голдентрейд Груп» зменшилася на 61,46 % порівняно з 2021 року, але збільшилася на 33,55 % у 2023 році порівняно з 2022 роком. Це свідчить про поліпшення розрахунків у 2022 році та певне зростання дебіторської заборгованості у 2023 році. Дана ситуація є вельми загрозливою, оскільки

Обсяг власного капіталу ТОВ «Голдентрейд Груп» значно зріс протягом аналізованого періоду: на 49,77 % відносно 2021 року та на 21,01 % порівняно з 2022 роком. У грошовому вираженні зростання склало 12061 тис. грн., що свідчить про стабільний розвиток підприємства про що свідчить й відповідне нарощення нерозподіленого прибутку ТОВ «Голдентрейд Груп» за той самий період.

Статутний капітал залишався незмінним протягом усього періоду, що свідчить про відсутність змін у статутній структурі ТОВ «Голдентрейд Груп» й відсутності необхідності засновників докапіталізувати діяльність підприємства.

Поточні зобов’язання ТОВ «Голдентрейд Груп» зменшилися на 66,64 % за аналізований період або на 14401 тис. грн.. Тобто наявне значне зниження кредитного навантаження підприємства, що позитивно впливає не фінансову стабільність підприємства, але разом з ти наявне й певне зростання у 2023 році.

Узагальнений показник ефективності діяльності ТОВ «Голдентрейд Груп» - дохід (виручка) від реалізації зріс на 22,67 % порівняно з 2021 роком і на 7,34 % у порівнянні з 2022 роком, або на 54937 тис. грн. за аналізований період, що свідчить про позитивну динаміку продажів.

Собівартість реалізованої продукції при цьому збільшилася на 23,58 % за аналізований період або на 50221 тис. грн., що свідчить про зростання витрат з одного боку. Але з іншого – зростання доходу є більшим на 4716 тис. грн., що підкреслює ефективність діяльності ТОВ «Голдентрейд Груп».

Зважаючи на наведену різницю валовий прибуток ТОВ «Голдентрейд Груп» цілком логічно зріс на 16,14 % або на 4716 тис. грн. у 2023 році порівняно з 2021 роком, що свідчить про ефективність продажів.

Перейдемо до аналізу витрат ТОВ «Голдентрейд Груп».

Так, адміністративні витрати зменшилися на 10,20 % порівняно з 2021 роком і на 4,61% з 2022 року, що вказує на тенденцію до оптимізації витрат підприємства.

Витрати на збут ТОВ «Голдентрейд Груп» зросли на 21,54 % або на 3997 тис. грн. відносно 2021 року, що може бути пов’язано із розширенням збутової діяльності, нарощенням обсягів продажу та інфляцією, що спричинила зростання цін.

Матеріальні затрати збільшилися на 59,78 % порівняно з 2021 роком і на 12,55 % відносно 2022 року, що відображає зростання витрат на ресурси, що використовуються для забезпечення діяльності ТОВ «Голдентрейд Груп».

Перш ніж проаналізувати витрати на оплату праці, наведемо кількість працівників підприємства за аналізований період: 2021 рік – 136, 2022 рік – 113, 2023 рік – 124 особи.

Тобто на ТОВ «Голдентрейд Груп» наявне коливання кількості працівників, що спричинено цілком об’єктивними причинами та є типовим для підприємств воюючої країн та за умов воєнного стану.

Отже, витрати на оплату праці на ТОВ «Голдентрейд Груп» зменшилися у 2023 році на 4,26 % відносно 2021 року і на 2,26% порівняно з 2022 роком.

У грошовому вираженні зниження витрат склало 417 тис. грн., що може свідчити про оптимізацію чисельності персоналу або рівня оплати.

Проаналізуємо середній рівень заробітної плати на ТОВ «Голдентрейд Груп» із розрахунку на одного працівника:

2021 рік – 6001 грн.

2022 рік – 7075 грн.

2023 рік – 6302 грн.

Тобто ми бачимо, що середній рівень заробітної плати на ТОВ «Голдентрейд Груп» хоч й зріс у 2023 році, проте таке зростання зумовлено скороченням чисельності працівників. До того ж рівень заробітної плати менший за законодавчо визначений рівень мінімальної заробітної в розмірі 6700 грн. у 2023 році.

Така ситуація є неприйнятною навіть зважаючи, на специфіку діяльності підприємства (тобто залежність рівня заробітної плати від обсягів укладених та виконаних контрактів) та залучення працівників на умовах неповного робочого дня.

Недостатня мотивація є одним з базових економічних ризиків, про що ми писали у попередньому розділі дослідження, адже може бути загрозою для економічної стабільності та «підштовхувати» працівників до антилояльних дій.

Інші операційні витрати збільшилися на 22,58 % порівняно з 2021 роком, що може бути пов’язано зі зростанням витрат на підтримку діяльності ТОВ «Голдентрейд Груп».

За аналізований період чистий прибуток ТОВ «Голдентрейд Груп» зріс на 28,15 % або на 1384 тис. грн., що свідчить про стабільне фінансове становище підприємства та ефективну діяльність навіть за складних умов війни та воєнного стану.

Перейдемо до аналізу показників ліквідності діяльності ТОВ «Голдентрейд Груп».

Таблиця 2.2

Ліквідність діяльності ТОВ «Голдентрейд Груп» за 2021-2023 рр.

Показник	2021	2022	2023
Коефіцієнт поточної ліквідності	2,08	5,53	5,96
Коефіцієнт швидкої ліквідності	0,88	2,07	2,49
Коефіцієнт абсолютної ліквідності	0,057	1,14	1,29
Зміна коефіцієнта поточної ліквідності (%)	—	+166,35	+7,77
Зміна коефіцієнта швидкої ліквідності (%)	—	+135,23	+20,29
Зміна коефіцієнта абсолютної ліквідності (%)	—	+1900,00	+13,16

За даними таблиці ми можемо зробити такі висновки стосовно ліквідності діяльності ТОВ «Голдентрейд Груп».

1. Коефіцієнт поточної ліквідності відображає здатність підприємства покривати свої короткострокові зобов'язання за рахунок оборотних активів. Розраховується як відношення оборотних активів до поточних зобов'язань. Значення коефіцієнта поточної ліквідності ТОВ «Голдентрейд Груп» у 2023 році становить 5,96, що значно перевищує нормативний діапазон (1,5–2). Порівняно з 2021 роком, показник зріс на +186,54 %, свідчачи про суттєве зростання здатності підприємства покривати свої короткострокові зобов'язання за рахунок оборотних активів. Таке перевищення може свідчити про не надто ефективне використання оборотних коштів ТОВ «Голдентрейд Груп» або їх надлишок.

2. Коефіцієнт швидкої ліквідності показує здатність підприємства покривати короткострокові зобов'язання за рахунок найбільш ліквідних активів (грошові кошти та дебіторська заборгованість). Розраховується як відношення різниці оборотних активів та запасів до поточних зобов’язань. Коефіцієнт швидкої ліквідності ТОВ «Голдентрейд Груп» у 2023 році становить 2,49, що значно перевищує рекомендоване значення (≥1). Порівняно з 2021 роком (0,88), показник зріс на 183 %. Це свідчить про суттєве покращення здатності ТОВ «Голдентрейд Груп» покривати свої

короткострокові зобов'язання за рахунок ліквідних активів (без урахування запасів). У 2021 році показник був нижчим за норматив, що вказувало на ризик недостатньої ліквідності.

3. Коефіцієнт абсолютної ліквідності відображає здатність підприємства негайно погасити короткострокові зобов'язання за рахунок грошових коштів. Розраховується як відношення грошових коштів до зобов’язань. Значення коефіцієнту абсолютної ліквідності ТОВ «Голдентрейд Груп» у 2023 році становить 1,29, що суттєво перевищує нормативний діапазон (0,2–0,25). Порівняно з 2021 роком, де значення було лише 0,057, зростання становить понад 2164 %. Це свідчить про значне збільшення грошових резервів, що дозволяє ТОВ «Голдентрейд Груп» негайно погашати свої короткострокові зобов'язання. У 2021 році значення було значно нижчим за норматив, що свідчило про проблеми з ліквідністю.

Узагальнюючи висновки з розрахунків значення ліквідності ТОВ «Голдентрейд Груп» варто відзначити, що не зважаючи на виклики воєнного стану та війни підприємство є ліквідним, що на додачу до приубтковості свідчить про стійке економічне становище та можливість продовжувати діяльність.

Для більш ґрунтовного аналізу фінансово-економічного стану ТОВ «Голдентрейд Груп» розглянемо ряд показників, що дадуть змогу більш глибоко зрозуміти поточний стан підприємства (таблиця 2.3).

Таблиця 2.3

Показники фінансової стійкості та рентабельності ТОВ «Голдентрейд Груп» за 2021-2023 роки

Показник	2021	2022	2023	Динаміка 2022 від 2021 (%)	Динаміка 2023 від 2022 (%)
Коефіцієнт автономії	0.528	0.822	0.834	+55,68	+1,46

Коефіцієнт фінансової стабільності	1.12	4.63	5.03	+313,39	+8,63
Коефіцієнт фінансової стійкості	0.528	0.822	0.834	+55,68	+1,46
Рентабельність активів (%)	10.7	15.8	14.5	+47,66	-8,23

Проаналізуємо дані таблиці.

Отже, коефіцієнт автономії відображає частку власного капіталу в загальній сумі пасивів підприємства, що свідчить про його фінансову незалежність. Даний показник розраховується як відношення власного капіталу до вартості пасивів підприємства.

За аналізований період коефіцієнт автономії на ТОВ «Голдентрейд Груп» зріс на 57,96 % порівняно з 2021 роком і становить 0,834, що значно перевищує нормативне значення (≥0,5). Це свідчить про те, що підприємство покращило свою фінансову незалежність, адже більша частка активів фінансується за рахунок власного капіталу.

Наступний показник, коефіцієнт фінансової стабільності показує співвідношення власних коштів до позичених, що характеризує фінансову стійкість підприємства. Визначається як відношення власного капіталу до суми довгострокових, поточних та інших зобов'язань за відповідний період. Коефіцієнт фінансової стабільності на ТОВ «Голдентрейд Груп» у 2023 році зріс на 349,11 % порівняно з 2021 роком і становить 5,03, що значно перевищує нормативне значення (≥1). Це вказує на те, що на кожну гривню позичених коштів припадає понад 5 грн власного капіталу, що свідчить про високу фінансову стійкість підприємства.

Коефіцієнт фінансової стійкості відображає частку власного капіталу та довгострокових зобов'язань у загальній сумі пасивів, що свідчить про

довгострокову фінансову стійкість підприємства. Розраховується як відношення суми власного капіталу та довгострокових зобов'язань до вартості пасивів підприємства. Зазначений показник на на ТОВ «Голдентрейд Груп» у 2023 році зріс на 57,96 % порівняно з 2021 роком і становить 0,834, що перевищує нормативне значення (≥0,5). Це свідчить про покращення довгострокової фінансової стійкості підприємства, оскільки більша частина пасивів фінансується стабільними джерелами.

Останній показник, що проаналізовано в таблиці – рентабельність активів. Цей показник відображає, наскільки ефективно підприємство використовує свої активи для отримання прибутку. Економічна сутність показника полягає у наявності прибутку, адже збиток автоматично визначає підприємство як нерентабельне.

Отже, рентабельність активів ТОВ «Голдентрейд Груп» у 2023 році зросла на 35,51 % порівняно з 2021 роком, але зменшилася на 8,23 % порівняно з 2022 роком. Значення 14,5% перевищує середній рівень у 10 %, що свідчить про ефективне використання активів для отримання прибутку.

Таким чином, ми можемо стверджувати, що ТОВ «Голдентрейд Груп» демонструє значне покращення фінансової стійкості та незалежності**,** зокрема: коефіцієнти автономії, фінансової стабільності та фінансової стійкості значно перевищують нормативні значення. Рентабельність активів у 2023 році залишається на високому рівні, хоча й трохи знизилася порівняно з 2022 роком. Загалом, фінансовий стан підприємства у 2023 році суттєво покращився порівняно з 2021 роком, що свідчить про ефективне управління фінансами.

Таким чином з точки зору фінансових та економічних ризиків ТОВ «Голдентрейд Груп» є успішним, прибутковим, рентабельним та ризикозахищеним. В наступному питанні перейдемо до аналізу системи управління ризиками на підприємстві.

2.2. Аналіз ризиків та стану системи управління ризиками у ТОВ «Голдентрейд Груп»

Одним із ключових завдань для ефективного функціонування ТОВ «Голдентрейд Груп» є не лише оцінка дохідності управлінських рішень, але й аналіз рівня пов’язаного з ними ризику. Враховуючи, що розмір отриманого доходу має відповідати ступеню ризику господарської операції, менеджер при ухваленні рішення повинен зіставляти рівень дохідності з рівнем ризику. Основний принцип взаємозв’язку між цими показниками полягає в тому, що підвищений ризик може забезпечити вищий потенційний дохід. Відповідно, низький ризик пов’язаний із невисокими доходами, тоді як високий ризик відкриває можливості для отримання значних прибутків. Отже, підвищення ризику господарської діяльності підприємства має бути виправдане перспективою отримання вищих доходів. Якщо ця умова не виконується, такий ризик слід вважати невиправданим, а запропоноване рішення доцільно відхилити.

Методи аналізу ризику у ТОВ «Голдентрейд Груп» поділяються на два взаємодоповнюючі підходи: якісний і кількісний. Якісний аналіз є найбільш складним, оскільки потребує глибоких знань, досвіду та інтуїції в обраній сфері діяльності. Його основна мета — визначити ключові чинники ризику, зони ризику, а також ідентифікувати всі можливі ризики. Кількісний аналіз, у свою чергу, передбачає числове визначення ступеня окремих ризиків і загального рівня ризику конкретного виду діяльності чи проєкту. Кількісні показники ризику можуть бути виражені як у відносних, так і в абсолютних величинах, що дозволяє оцінити рівень невизначеності під час реалізації прийнятого рішення.

Оцінка ризику у ТОВ «Голдентрейд Груп» здійснюється шляхом кількісного або якісного аналізу для визначення його розміру (ступеня). У процесі прийняття підприємницьких рішень виникає необхідність обрати один

із можливих варіантів, який би найбільше відповідав поставленим вимогам. Для цього проводиться аналіз усіх альтернатив і їхніх наслідків.

У ринкових умовах підприємство часто стикається з необхідністю ухвалення рішень в умовах невизначеності, оскільки в економічній системі жоден суб'єкт не може заздалегідь передбачити дії інших учасників ринку. На діяльність ТОВ «Голдентрейд Груп» впливають численні фактори, які можуть завадити реалізації запланованих цілей. Невизначеність може виникати навіть за чіткого вибору, особливо якщо зовнішнє середовище є нестабільним або швидко змінюється.

На ТОВ «Голдентрейд Груп» підприємницький ризик оцінюють якісно та кількісно. Якісний аналіз, який є відносно нескладним, спрямований на виявлення можливих видів ризиків і факторів, що впливають на їхній рівень. Зазвичай якісний аналіз проводиться на етапі розробки бізнес-плану, щоб визначити ключові ризики, які можуть вплинути на результати підприємницької діяльності.

Розглянемо основні методи оцінки та управління ризиками, які використовуються у ТОВ «Голдентрейд Груп». Зауважимо, що даний аналіз проводиться на основі даних, що отримано від керівництва підприємства і носить дещо теоретичний характер, оскільки надати детальну інформацію про рівень ризику або про ключові показники для його розрахунку керівництво ТОВ «Голдентрейд Груп» відмовилося.

Підприємницький ризик розглядається як ймовірність того, що фактичний результат виявиться нижчим за заплановане або необхідне значення. Таким чином, основою для оцінки ризику є ймовірність виникнення невідповідності між очікуваним і досягнутим результатом. Варто зазначити, що цей підхід дозволяє оцінити ризик лише після отримання конкретного результату.

У ТОВ «Голдентрейд Груп» одним із критеріїв оцінки ризику є абсолютний показник, який розраховується як добуток ймовірності виникнення збитків на їхній очікуваний розмір. Особливу увагу на

підприємстві приділяють кількісному аналізу ризику, який базується на методах математичної статистики. Основними інструментами цього підходу є такі показники, як дисперсія, стандартне відхилення та коефіцієнт варіації.

Для уникнення помилок у розрахунках на підприємстві застосовують середньозважені значення. Зокрема, стандартне відхилення використовується для оцінки розкиду можливих результатів, тобто ступеня відхилення фактичних значень від середніх як у позитивний, так і у негативний бік. Чим більше значення стандартного відхилення, тим ширший діапазон можливих результатів, а отже, вищий рівень ризику. Формула розрахунку стандартного відхилення забезпечує точність оцінки цього показника.

Коли потрібно порівняти два варіанти угод із різними очікуваними результатами та рівнями ризику, підприємство використовує коефіцієнт варіації. Цей показник дозволяє оцінити ризик у співвідношенні до одиниці очікуваного результату. Проект із нижчим коефіцієнтом варіації вважається менш ризикованим, тому його обирають як більш надійний. Таким чином, чим менший коефіцієнт варіації, тим нижчий рівень відносного ризику.

Статистичні методи оцінки ризиків, тобто розрахунок дисперсій, середньоквадратичних відхилень та коефіцієнтів варіації, дозволяють керівництву приватних компаній оцінити ризик не тільки конкретних операцій, але й господарської діяльності в цілому за певний період (шляхом аналізу динаміки прибутку).

Варто окремо зазначити, що всі вищенаведені методи оцінки ризиків реально використовуються у ТОВ «Голдентрейд Груп» про що нам в ході проведення даного дослідження неодноразово довелось упевнитися. Проте, керівництво ТОВ «Голдентрейд Груп» відмовилося надавати будь-яку інформацію для її відображення у даній роботі посилаючись на те, що дана інформація становить комерційну таємницю підприємства.

Таким чином ми не змогли провести кількісний аналіз оцінки ризиків та ризикозахищеності у ТОВ «Голдентрейд Груп» оскільки прибутковість або збитковість конкретної комерційної операції згідно законодавства України

відноситься до інформації, яка становить комерційну таємницю. Тому зосередимось на емпіричних методах дослідження питання ризикозахщеності.

У ТОВ «Голдентрейд Груп» для оцінювання ризиків, окрім статистичних підходів, застосовується експертний метод.

Цей підхід передбачає використання знань і досвіду професіоналів, які аналізують ймовірність виникнення ризиків та їх можливий розмір.

Експерти надають свої висновки, які бажано супроводжувати інформацією про ймовірність різних втрат. У деяких випадках оцінюються лише критичні ризики або визначаються найбільш імовірні втрати для конкретної діяльності.

Кожному експерту надається список можливих ризиків із пропозицією оцінити ймовірність їх виникнення за спеціальною шкалою:

- 0 — ризик мінімальний;
- 25 — ризик малоймовірний;
- 50 — немає чіткої визначеності щодо ймовірності ризику;
- 75 — ризик імовірний;
- 100 — ризик гарантовано відбудеться.

Після цього результати аналізуються для усунення значних розбіжностей між оцінками. Різниця між оцінками двох експертів щодо одного ризику не повинна перевищувати 50 балів, щоб забезпечити узгодженість даних.

Однією з варіацій експертного методу є метод Дельфі, що також застосовується на підприємстві. Його особливістю є анонімність учасників і використання зворотного зв’язку. Анонімність досягається шляхом відокремлення експертів один від одного, що унеможливлює вплив одних думок на інші. Після аналізу результатів узагальнені дані повідомляються кожному експерту для ознайомлення, що дозволяє врахувати оцінки колег без впливу групових чинників. У разі потреби процедура повторюється.

Важливо зазначити, що для забезпечення достовірності результатів підприємство приділяє особливу увагу добору експертів, оскільки від їхнього професіоналізму залежить вибір оптимального підприємницького проєкту.

Ще одним інструментом, який використовують у ТОВ «Голдентрейд Груп», є метод «дерева рішень». Цей метод дозволяє графічно зобразити можливі сценарії розвитку подій та проаналізувати їх. По кожній гілці «дерева» співставляються об’єктивні та суб’єктивні оцінки, використовуючи спеціальні формули для розрахунку ймовірностей. На основі цього вибирається найбільш безпечний варіант.

Проте метод «дерева рішень» має обмеження. Він вимагає значних витрат часу, враховує лише заплановані підприємцем дії та не бере до уваги вплив зовнішнього середовища або поведінку партнерів і конкурентів, що робить його непридатним для комплексного аналізу.

У разі, якщо інші методи неможливо застосувати, підприємство використовує метод аналогій. Цей підхід базується на аналізі даних про ризики, зібраних із подібних проєктів чи угод. Такі дані допомагають виявити закономірності, які використовуються для прогнозування ризиків у нових проєктах.

Окрім того, на ТОВ «Голдентрейд Груп» застосовують комбінований підхід, який об’єднує кілька методів. Наприклад, для оцінювання ризику можуть поєднуватися статистичний, експертний підходи та аналіз аналогів. Це дозволяє отримати більш точні результати та врахувати максимальну кількість чинників.

Іноді відсутня можливість отримати необхідну інформацію для використання об'єктивного методу визначення ймовірності негативного результату. У таких ситуаціях рекомендується звернутися до консалтингових компаній для збору потрібних даних або скористатися суб'єктивним методом оцінки, особливо якщо рішення потрібно прийняти оперативно.

У разі, коли підприємницьке рішення ухвалюється колективно, наприклад, керівництвом ТОВ «Голдентрейд Груп», ймовірність небажаного

результату може бути встановлена шляхом експертної оцінки. Важливо враховувати, що при високій ймовірності несприятливого результату керівництву слід виявляти обережність під час розгляду такої угоди, оскільки ризик невдачі в цьому випадку є значним. Однак відмова від будь-яких ризикових варіантів у ринкових умовах може негативно вплинути на конкурентоспроможність компанії. При цьому допустимий рівень ризику оцінюється керівництвом індивідуально, залежно від їхнього особистого ставлення до ризику.

На основі зазначених підходів до дослідження й аналізу ризиків для ТОВ «Голдентрейд Груп» було створено емпіричну шкалу оцінки ризиків, яка активно використовується у діяльності підприємства (таблиця 2.4).

Таблиця 2.4

Емпірична шкала оцінки ризиків

№ п/п	Імовірність небажаної ситуації (розмір ризику)	Градація
1	0,0—0,1	мінімальний ризик
2	0,1—0,3	малий ризик
3	0,3—0,4	середній ризик
4	0,4—0,6	високий ризик
5	0,6—0,8	максимальний ризик
6	0,8—1,0	критичний ризик

Слід зауважити, що представлена шкала має умовний характер. Остаточне рішення щодо прийнятного рівня ймовірності несприятливого результату для конкретної угоди залишається за керівництвом ТОВ «Голдентрейд Груп».

Перші три рівні ймовірності небажаного результату відносяться до категорії «нормального» або «розумного» ризику. За таких умов рекомендується ухвалювати стандартні підприємницькі рішення. У свою чергу, рішення, що передбачають високий рівень ризику, доцільно приймати

лише у виняткових ситуаціях, наприклад, коли потенційна невдача не загрожує банкрутством підприємства.

Застосовуючи описані емпіричні методи аналізу, можна стверджувати, що на ТОВ «Голдентрейд Груп» переважно реалізуються середньоризикові операції, для яких рівень ризику перебуває в межах 0,3–0,6 (рисунок 2.2).

Для розрахунку вищенаведених показників нами було проведено аналіз 100 торговельних операцій ТОВ «Голдентрейд Груп» за останні три роки діяльності підприємства.

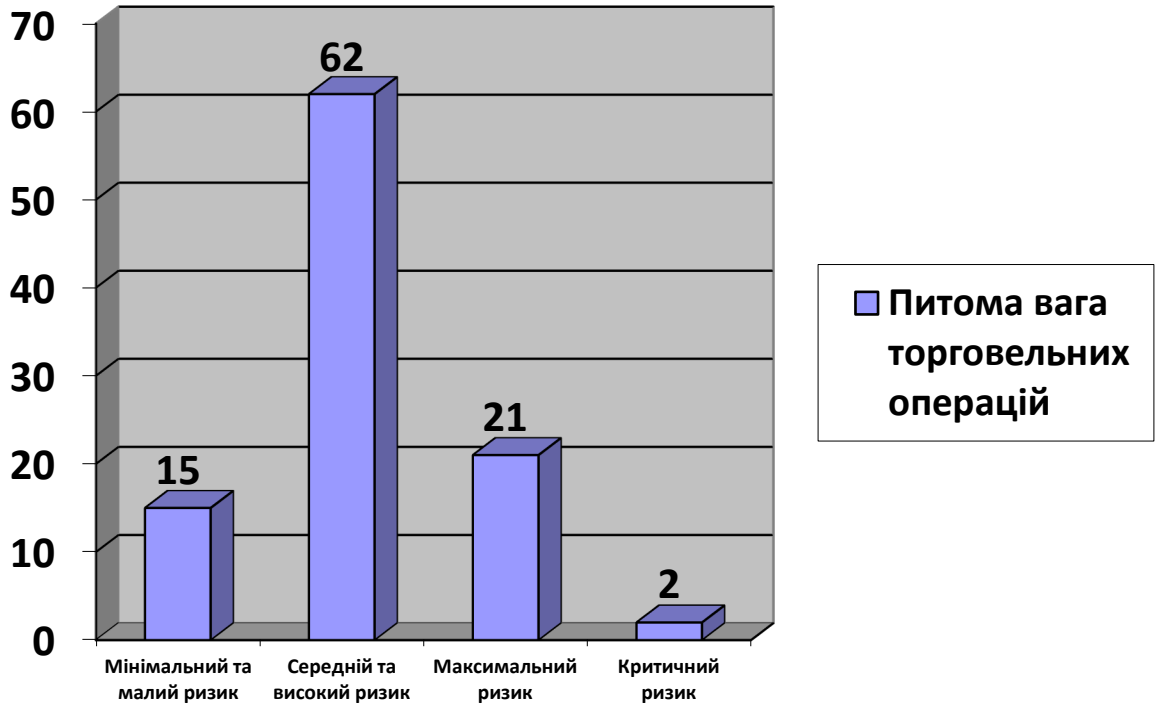

Рисунок 2.2 Градація торговельних операцій ТОВ «Голдентрейд Груп» за рівнем ризиковості операцій

Відносна оцінка ризику на основі фінансового аналізу ТОВ «Голдентрейд Груп» є важливим інструментом для визначення стану підприємства. Часто підприємці стикаються з труднощами при розрахунку ризиків через недостатню кількість даних, обмеження часу або відсутність

необхідних знань. У таких випадках аналіз фінансового стану стає ключовим методом оцінки.

Фінансовий стан ТОВ «Голдентрейд Груп» відображає загальний рівень забезпеченості, використання і розподілу фінансових ресурсів підприємства. Це комплексне поняття оцінюється через абсолютні та відносні показники. Аналіз цих даних дозволяє визначити фінансову стійкість фірми, що, у свою чергу, є критерієм для оцінки ризиків. Варто зазначити, що фінансова стійкість і ризик мають прямо пропорційну залежність: погіршення фінансового стану збільшує ризик банкрутства. Таким чином, аналіз фінансового стану підприємства може запобігти банкрутству на ранніх етапах. Проведений нами у попередньому питанні аналіз чітко визначив, що на ТОВ «Голдентрейд Груп» відсутні економічні або фінансові ризки.

На ТОВ «Голдентрейд Груп» застосовуються три основні підходи до оцінки ризиків: статистичний, експертний та економіко-математичне моделювання.

Статистичний метод базується на аналізі частоти виникнення ризикових подій у минулому, які мали місце під час виконання операцій як на самому підприємстві, так і на аналогічних компаніях. Крім того, враховуються втрати, які виникають внаслідок таких подій, зокрема відхилення від середнього рівня доходів. Ймовірність отримання прогнозованого доходу визначається як відношення частоти його досягнення до загальної кількості спостережень.

Експертний підхід передбачає використання досвіду фахівців. Для цього проводяться опитування, під час яких експерти оцінюють імовірність втрат або недосягнення запланованих показників. На основі цих оцінок визначається середнє значення, яке слугує показником імовірності настання ризикової події.

Економіко-математичне моделювання використовується для визначення рівня ризику на основі кількісного аналізу операцій і їхніх фінансових наслідків. У цьому випадку створюється модель, що відображає взаємозв'язок

між чинниками, які впливають на результати. Така модель може бути представлена у формі рівнянь, систем нерівностей або інших математичних залежностей. При цьому методи, як-от теорія ігор і моделювання, дозволяють зробити оцінку більш точною.

Ефективне використання економіко-математичних методів залежить від здатності моделі враховувати реальні обставини й водночас залишатися оптимальною за складністю. Для цього необхідно мати можливість кількісно оцінювати результати, визначати компромісні рішення в умовах невизначеності, а також застосовувати критерії для аналізу ризиків і ефективності. Використання сучасних технологій і програмного забезпечення є обов'язковою умовою для реалізації такого підходу.

На ТОВ «Голдентрейд Груп» управління ризиками базується на системному підході. Вибір методів залежить від рівня ризику та специфіки ситуації. Комплексний ризик-менеджмент є основою для захисту підприємства від потенційних негативних наслідків ризикових подій.

На ТОВ «Голдентрейд Груп» використовуються організаційні методи контролю за ризиками, спрямовані на запобігання ризиковим подіям або зменшення їхніх наслідків. Основними методами є уникнення ризику, попередження збитків і мінімізація втрат.

Уникнення ризику передбачає відмову від господарських операцій, проектів або управлінських рішень, якщо їхній ризик перевищує прийнятний рівень. Наприклад, підприємство може відмовитися від високоризикових операцій, позик у несприятливих умовах фінансового ринку або авансових оплат постачальникам.

Попередження ризику полягає в заходах, що запобігають ризиковим подіям. Це включає ретельну підготовку управлінських рішень, пошук додаткової інформації та розробку схем діяльності, що уникають зон підвищеного ризику.

Мінімізація збитків реалізується через диверсифікацію діяльності, портфельні стратегії, лімітування обсягів ризикових операцій і заходи щодо локалізації наслідків. Наприклад, диверсифікація дозволяє розподілити активи між різними об'єктами, що зменшує масштаби збитків у разі ризикової події.

На підприємстві також застосовуються інструменти управління ризиком, зокрема товарний портфель, який визначає загальний асортиментний ризик. Водночас відсутність інвестиційного, валютного та портфеля цінних паперів свідчить про орієнтацію на мінімізацію ризику.

Основними принципами управління ризиками на ТОВ «Голдентрейд Груп» є системність, обґрунтованість, економічність, послідовність і гнучкість. Ці принципи забезпечують комплексний підхід до аналізу та контролю ризиків, врахування взаємозв’язків між ними, раціональне використання ресурсів і адаптацію до змін.

Хоча система управління ризиками виконує свої завдання, її ефективність є достатньою, що підтверджується прибутковістю, рентабельністю та ліквідністю підприємства.

Висновки до ІІ-го розділу.

ТОВ «Голдентрейд Груп» демонструє стабільний фінансовий стан, що підтверджується зростанням власного капіталу, нерозподіленого прибутку та високими коефіцієнтами ліквідності, які перевищують нормативні значення. Підприємство ефективно використовує активи для отримання прибутку, що свідчить про грамотне управління фінансами.

Система управління ризиками на підприємстві є комплексною та гнучкою. Для аналізу ризиків використовуються різні підходи, зокрема статистичний, експертний і економіко-математичний, що дозволяє приймати виважені рішення навіть у складних умовах. Впровадження емпіричної шкали

оцінки ризиків забезпечує можливість чіткої ідентифікації рівня ризиків та їхнього ефективного контролю. Завдяки диверсифікації діяльності та портфельним стратегіям підприємство мінімізує можливі втрати та забезпечує фінансову стійкість.

Водночас важливо приділити увагу мотивації працівників, оскільки середній рівень заробітної плати на підприємстві нижчий за встановлений мінімум. Також доцільно розглянути можливості для збільшення інвестицій у довгострокові активи, щоб зміцнити економічний потенціал компанії в майбутньому.

Таким чином, ТОВ «Голдентрейд Груп» залишається фінансово стабільним, рентабельним і ризикозахищеним підприємством, здатним ефективно функціонувати навіть у складних економічних умовах.

РОЗДІЛ ІІІ НАПРЯМИ ПІДВИЩЕННЯ РІВНЯ РИЗИКОЗАХИЩЕНОСТІ ТОВ «ГОЛДЕНТРЕЙД ГРУП»

3.1 Заходи щодо удосконалення ризикозахіщеності ТОВ «Голдентрейд Груп»

Проведений нами у попередніх розділах аналіз виявив, що ТОВ «Голдентрейд Груп» використовує певний механізм управління ризиками, але він потребує відповідного вдосконалення через високу питому вагу ризикових операцій та триваючи загрози війни та воєнного стану.

Проте оскільки в нас немає достатньої інформації щодо результатів кожної торговельної операції, то в даному розділі дипломної роботи ми зосередимось на організаційних та методичних заходах щодо оптимізації управління ризикозахищеністю на ТОВ «Голдентрейд Груп».

На ТОВ «Голдентрейд Груп» наразі існують передумови для створення нової управлінської структури, яка включатиме посади менеджерів або експертів із ризиків. Цей крок спрямований на підвищення ефективності управління шляхом оптимального поєднання можливостей підприємства та необхідних ризиків, що виникають у процесі його діяльності.

Реорганізована структура управління ТОВ «Голдентрейд Груп» дозволить підприємству вирішувати кілька ключових завдань: своєчасно забезпечувати необхідну інформацію для обґрунтованих рішень, розробляти ефективні стратегічні й тактичні плани, оперативно виконувати економічні розрахунки, забезпечувати швидкий обмін інформацією між підрозділами, а також реагувати на зміни у виконанні планів.

Ефективність управління ризиком ТОВ «Голдентрейд Груп» залежить від єдності колективу в ухваленні рішень, а також від врахування індивідуального сприйняття ризикових програм і готовності до них. Важливим аспектом є розробка заходів, які дозволяють делегувати відповідальність за ризик окремим керівникам чи фахівцям.

Для підвищення ефективності в умовах ризику необхідно використовувати програмні засоби. Вони повинні забезпечувати універсальність, ефективність і можливість виконання складних розрахунків у короткі терміни навіть на комп'ютерах із невисокою потужністю.

На основі аналізу можна запропонувати наступні заходи для мінімізації ризиків на ТОВ «Голдентрейд Груп»:

Скорочення форс-мажорних обставин у контрактах. Занадто розширений перелік таких обставин, як це іноді практикується, дозволяє контрагентам уникати відповідальності за невиконання зобов'язань.

Підвищення ліквідності активів. Збільшення частки обігових активів та високоліквідних товарних запасів допоможе мінімізувати ризик неплатоспроможності і уникнути банкрутства.

Одним із важливих шляхів зниження ризиків є диверсифікація, яка полягає у розподілі капіталовкладень між різними видами діяльності, не пов'язаними між собою. У разі збитковості одного напряму діяльності інший може залишатися прибутковим, що захищає ТОВ «Голдентрейд Груп» від банкрутства і дозволяє йому продовжувати роботу.

Запропоновані напрями диверсифікації ризику для діяльності ТОВ «Голдентрейд Груп» включають кілька важливих підходів.

Перший напрямок - диверсифікація бізнес-діяльності, що передбачає використання альтернативних джерел доходу через різні підприємства та розширення кола постачальників товарів.

Це допомагає зменшити залежність від окремих контрагентів і операцій.

Другий напрямок — диверсифікація асортименту продукції або послуг. Цей підхід спрямований на включення до асортименту товарів із протилежними трендами попиту в межах певних груп. Це дозволяє мінімізувати економічні ризики в умовах несприятливої кон'юнктури для окремих товарів. У цьому контексті варто розрізняти концентричну та горизонтальну диверсифікацію.

Концентрична диверсифікація означає розширення асортименту товарами, подібними до тих, що вже випускає підприємство.

Горизонтальна диверсифікація передбачає включення до асортименту товарів, відмінних від поточного асортименту, але цікавих для наявних клієнтів.

Аналіз, проведений у другому розділі, показав, що на підприємстві вже існує певний рівень диверсифікації товарного портфеля, однак він залишається недостатнім. Метод диверсифікації має значний потенціал у зниженні виробничих, комерційних та інвестиційних ризиків, хоча не всі ризики можуть бути зменшені за його допомогою.

Ризики, які не піддаються зменшенню через диверсифікацію, включають:

ризики, пов’язані з очікуванням економічної кризи або зростання;

ризики, спричинені зміною банківських процентних ставок;

ризики операцій, що постійно виходять за межі прийнятного рівня;

ризики, пов’язані з мінімальними обсягами угод із закупівлі товарів від одного контрагента;

ризики, що виникають через недостатній розмір запасів товарів (поточних, сезонних або цільового призначення);

політичні ризики та інші фактори.

Таким чином, диверсифікація є ефективним інструментом управління ризиками на ТОВ «Голдентрейд Груп», але вона має свої обмеження та не може повністю усунути всі загрози для діяльності підприємства.

ТОВ «Голдентрейд Груп» пропонується використовувати методи передачі ризику, які передбачають перекладання відповідальності за ризикові події на інші юридичні особи відповідно до умов договорів.

Передача ризику може застосовуватись у таких випадках:

прийом товарів на реалізацію, де постачальник несе ризик непродажу товарів, а підприємство повертає нереалізовану продукцію;

транспортування товарів спеціалізованими транспортними організаціями, що беруть на себе відповідальність за збереження товарів;

укладання договорів гарантійного обслуговування обладнання, де ремонтна організація відповідає за якість ремонту та роботу обладнання;

впровадження індивідуальної або колективної матеріальної відповідальності за збереження товарно-матеріальних цінностей, передаючи ризик втрат відповідальним особам.

Передача ризику вигідна для обох сторін за наступних умов:

Утрати, значні для підприємства, можуть бути незначними для сторони, що приймає ризик.

Сторона, яка приймає ризик, має кращі знання та можливості для його мінімізації.

Приймаюча сторона може ефективніше контролювати та скорочувати можливі втрати.

За виконання цих умов передача ризику для ТОВ «Голдентрейд Груп», є економічно виправданою та вигідною для всіх сторін.

3.2 Розробка системи страхування ризиків на ТОВ «Голдентрейд Груп»

Одним із основних методів уникнення ризику та підвищення власної ризикозахищеності є метод страхування ризику. Цей метод є досить затратним, проте виграш від настання будь-якої ризикової події перекриває всі можливі витрати.

Страхування ризиків охоплює комплекс послуг, спрямованих на захист інтересів як вітчизняних, так і зарубіжних учасників різних форм співробітництва.

До нього входить страхування вантажів, транспортних засобів (суден, літаків, автомобілів тощо), будівельно-монтажних ризиків, кредитів, а також торгово-промислових та інших виставок, організованих спільно з підприємствами. Крім того, це включає страхування майна компаній (у тому

числі філій та представництв), які діють на території країни, страхування цивільної відповідальності українських компаній, а також інші види страхування, пов'язані зі співробітництвом.

У ТОВ «Голдентрейд Груп» страхування ризиків не використовується. Але страхові методи управління ризиком були б досить актуальні саме на цьому підприємстві. Це пов’язано з тим, що:

- ТОВ «Голдентрейд Груп» вже тривалий термін функціонує на ринку;
- підприємство займає стійку позицію та ринкову нішу;
- підприємство веде статистичні підрахунки щодо ризикових подій та їх наслідків;
- підприємство намагається контролювати свої витрати на управління ризиком та збитки в результаті настання ризикових подій.

Всі ці умови є одними з головних для заключення договорів страхування.

Отже, ТОВ «Голдентрейд Груп» може активно використовувати страхування для управління ризиковими подіями в своїй господарській діяльності. Актуальними для підприємства є також послуги банку зі страхування договорів.

З метою розробки системи страхування ризиків у ТОВ «Голдентрейд Груп» слід, перш за все, визначитися зі статистикою:

- які ризики найбільше впливають на діяльність підприємства;
- які ризики можуть спричинити найбільш значні збитки або недоотримання прибутків;
- ухиляння від яких ризиків обходиться підприємству найбільш “дорого” (тобто втрати можливих прибутків через ухиляння від ризикових договорів і т.п.);
- які з цих ризиків страхуються страховими компаніями;

- що потрібно для заключення договору страхування;
- який економічний ефект підприємства від страхування цих ризиків.

Отже, проаналізуємо основні ризики, з якими найчастіше стикається ТОВ «Голдентрейд Груп» в своїх діяльності.

Звісно, в своїй діяльності ТОВ «Голдентрейд Груп» має справу з ризиковими подіями не лише пов'язаними з певними партнерами, але й загальнодержавними проблемами. Так, в загальноекономічній діяльності досить важливими є такі ризики як: соціально-політичні, адміністративно-законодавчі, природо-екологічні тощо. Всі ці ризики існують в загальноекономічній діяльності постійно, але реальні ризикові події в цих сферах виникають порівняно рідко, зате масштаби їх значно широкі.

Тому з боку страхових компаній існує чітка позиція – не страхувати ризики загальнодержавного значення. Це пов'язано з тим, що у випадку настання таких ризикових ситуацій, збитки отримають практично всі суб'єкти господарських відносин. І якщо страхові фірми проплатять страхові суми для всіх своїх застрахованих клієнтів, то, імовірно, вони збанкрутують. Зважаючи на це, страхові компанії намагаються страхувати лише комерційні, фінансові ризики, що частіше залежать лише від діяльності конкретного підприємства та його партнерів.

Отже, визначимо основні ризики ТОВ «Голдентрейд Груп», які можуть стати предметом страхування. До них слід віднести:

- ризик неплатежу;
- ризик відмови постачальника виконати умови контракту;
- інфляційний ризик;
- ризик недостатнього фінансування;
- ризик пошкодження товару у процесі транспортування до місця призначення.

Найчастіше в діяльності ТОВ «Голдентрейд Груп» виникають ризикові події по ризику неплатежу, інфляційному ризику та ризику пошкодження товару у процесі транспортування до місця призначення.

Ризик недостатнього фінансування частіше пов'язаний з результатами неплатежів або інфляційних ризиків.

Ризик відмови постачальника виконати умови контракту менш актуальний для ТОВ «Голдентрейд Груп», оскільки, як нами було підтверджено в попередньому розділі, підприємство для попередження виникнення таких ризикових подій намагається використовувати метод розсіювання ризику – заключає договори з кількома постачальниками та покупцями, щоб не залежати від діяльності лише одного з них.

Таким чином, найбільш доцільна система страхування ризиків у ТОВ «Голдентрейд Груп» повинна включати наступні ризики (рисунок 3.1).

Отже, розглянемо особливості страхування кожного з цих ризиків.

Ризик неплатежу для контрагента, яким є ТОВ «Голдентрейд Груп», полягає у тому, що клієнт не сплатить за товари. При цьому він може: відмовитись прийняти товари які йому відвантажені; відмовитись сплатити або акцептувати перевідний вексель; прийняти товари у своє володіння, а потім відмовитись сплатити за них у кінці визначеного терміну; відмінити контракт до того, як товари будуть відвантажені зі складу підприємства.

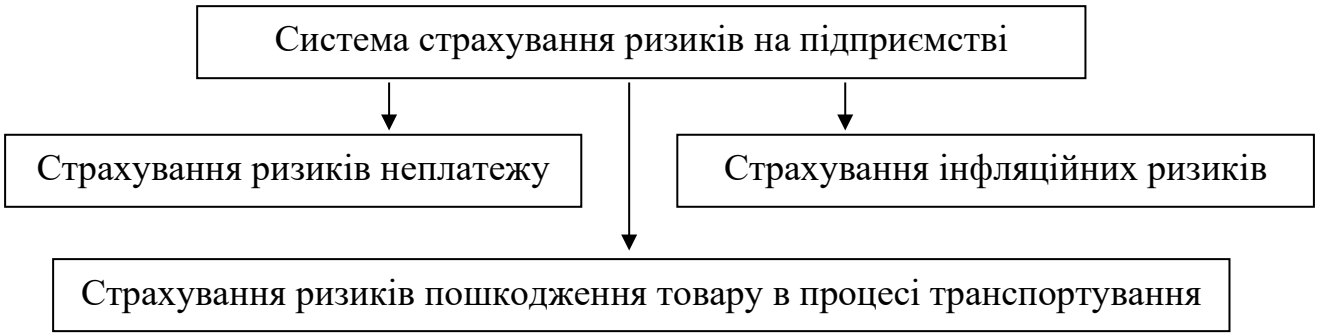

Рисунок 3.1 Система страхування ризиків у ТОВ «Голдентрейд Груп»

У разі настання однієї з вище викладених ситуацій ТОВ «Голдентрейд Груп»: буде мати товари в певному місці, якими він має розпорядитися іншим чином ніж передбачалося укладеною угодою; не буде мати ані товарів, ані плати за них.

Ризик неплатежу можна зменшити шляхом:

- страхування товарного кредиту;
- оформлення документарного акредитиву, якщо покупець приймає цю форму угоди.

Оскільки на Україні страхування товарного кредиту не запроваджене на законодавчому рівні, то ТОВ «Голдентрейд Груп» буде актуально оформляти документарний акредитив з метою страхування ризику неплатежу партнером.

Оскільки ТОВ «Голдентрейд Груп» досить часто поставляє чи купує товари у кредит, то виникає певна різниця в часі між придбанням товару підприємством і його подальшій реалізації. Це спричиняє не тільки ризики несплати, псування товару, а й інфляційні ризики. Щодо цих ризиків, то їх страхування ТОВ «Голдентрейд Груп» також можна здійснити за допомогою банківських послуг.

3.3 Аналіз стану охорони праці на ТОВ «Голдентрейд Груп»

Система охорони праці на підприємстві ТОВ «Голдентрейд Груп» має значний вплив на ефективність його діяльності та забезпечення безпеки працівників.

Основним нормативним актом, що регулює питання охорони праці, є Закон України "Про охорону праці". У ньому закріплено ключові принципи реалізації права працівників на захист їхнього життя та здоров'я під час трудової діяльності, а також на створення безпечних і здорових умов праці. Закон регламентує взаємовідносини між роботодавцем і працівниками у сфері безпеки, гігієни праці та виробничого середовища, залучаючи до цього

відповідні органи державної влади. Крім того, документ встановлює єдину систему організації охорони праці на території України.

Згідно зі статтею 19 Закону України "Про охорону праці", витрати на забезпечення охорони праці покладаються на роботодавця. Вони включають фінансування профілактичних заходів, реалізацію програм, спрямованих на покращення стану безпеки та гігієни праці, а також запобігання нещасним випадкам і професійним захворюванням. Додаткове фінансування може здійснюватися з інших джерел, передбачених законодавством.

Усі підприємства, незалежно від форми власності, а також фізичні особи, які використовують найману працю, повинні виділяти на охорону праці не менше 0,5% від обсягу реалізованої продукції.

Відповідно до Постанови Кабінету Міністрів України № 994 від 27 червня 2003 року, визначено перелік заходів та засобів, пов’язаних із охороною праці, витрати на які можуть бути включені до валових витрат підприємства.

До складу валових витрат підприємства включаються різноманітні заходи та засоби, спрямовані на забезпечення охорони праці. Серед них особливе значення мають роботи з приведення основних фондів у відповідність до вимог нормативно-правових актів, що включає захист працівників від ураження електричним струмом, забезпечення безпечного виконання робіт на висоті, модернізацію технічного обладнання, облаштування систем теплових, водяних чи повітряних завіс, створення спеціальних тунелів і галерей, організацію природного та штучного освітлення, а також удосконалення виробничих і санітарно-побутових приміщень. Важливим аспектом є впровадження автоматизованих систем управління охороною праці.

Також значна увага приділяється атестації робочих місць згідно з вимогами чинного законодавства. Не менш важливим є усунення впливу шкідливих і небезпечних факторів на працівників або приведення їх рівня до встановлених норм. Крім того, працівників забезпечують спеціальним одягом,

взуттям та засобами індивідуального захисту, а також миючими засобами. Тим, хто виконує шкідливі роботи, надається спеціальне харчування, наприклад, молоко чи інші рівноцінні продукти.

Додатково організовуються навчання з охорони праці, зокрема семінари та конкурси, фінансування яких здійснюється за рахунок підприємства, за умови, що такі витрати не перевищують два відсотки оподаткованого прибутку за рік. Працівники, які виконують важкі або шкідливі роботи, проходять медичні огляди – попередні, періодичні або позапланові.

На ТОВ «Голдентрейд Груп» за охорону праці відповідає спеціальний відділ, очолюваний інженером з техніки безпеки. Ця особа організовує інструктажі для працівників, новачків і стажерів, веде відповідний журнал обліку, фіксує дотримання правил безпеки, виявляє порушення під час виконання службових обов'язків, перевіряє умови праці на робочих місцях, а також займається усуненням шкідливих та небезпечних умов праці.

Завдяки ефективній діяльності відділу охорони праці на підприємстві ТОВ «Голдентрейд Груп» протягом останніх років вдалося уникнути випадків травматизму та нещасних випадків на виробництві. У відповідності до чинного законодавства, підприємство виділяє 0,2% від фонду оплати праці для фінансування заходів, спрямованих на охорону праці. Ці кошти використовуються для забезпечення спеціальним одягом окремих категорій працівників, придбання систем кондиціонування повітря для виробничих і невиробничих приміщень, а також закупівлі засобів штучного освітлення.

Важливим чинником, що забезпечує високу якість та продуктивність праці, є підтримання чистоти повітря і створення оптимальних метеорологічних умов у приміщеннях. Стан робочих місць та дотримання цих умов проаналізовано в таблиці 3.1.

Основними заходами з охорони праці, які необхідно реалізувати, є забезпечення безпечної експлуатації електрообладнання та недопущення доступу до струмоведучих частин, що знаходяться під напругою, з метою уникнення необережного чи випадкового контакту. Безпека на робочих місцях

значною мірою залежить від того, наскільки працівники ознайомлені з правилами безпечних методів виконання робіт.

Таблиця 3.1

Карта умов праці на робочому місці заступника директора ТОВ «Голдентрейд Груп»

Назва фактора (одиниця вимірювання)	Рівень фактора		Тривалість дії фактора (год.)
	норматив	реальний	
Метеорологічні умови у приміщенні: а) температура , С б) відносна вологість, % в) швидкість руху повітря, м/с	 22-24 40-60 0,2	 26 60 0,1	 8 8 8
Освітленість у приміщенні: а) природна , КПО, %	Бічна, одностор. 1,5	1,2	8
б) штучна, вид світильників і ламп, рівень освітленості, Лк	300	150	8
Рівень шуму (Гц, дБ)	60	60	8
Інші шкідливі фактори	відсутні	відсутні	-

На ТОВ «Голдентрейд Груп» усі працівники проходять обов’язкові інструктажі: вступний, на робочому місці та періодичний. Для організації роботи в цьому напрямку на підприємстві створено кабінет з техніки безпеки, де головний спеціаліст проводить навчання з безпечних методів праці, вступні та періодичні інструктажі, організовує лекції, бесіди та демонстрацію презентацій. Тематика матеріалів і заходів у кабінеті відповідає специфіці діяльності підприємства та включає питання безпеки руху транспортних засобів, можливі ризики під час експлуатації технічного обладнання, а також заходи для їх запобігання.

Незважаючи на те, що стан і умови праці на ТОВ «Голдентрейд Груп» знаходяться на належному рівні, є потреба у їх подальшому вдосконаленні.

Для покращення стану охорони праці на підприємстві запропоновано такі рекомендації:

розробити оптимальну схему розташування робочих місць, щоб забезпечити падіння природного світла з лівого боку;

створити належні умови праці в зимовий період, забезпечивши оптимальний температурний режим у приміщеннях;

організувати дворазовий щорічний інструктаж для операторів технічних навантажувачів та іншої техніки безпосередньо на робочому місці.

Реалізація цих рекомендацій дозволить не лише покращити умови праці на підприємстві, але й позитивно вплине на продуктивність праці працівників.

Висновки до ІІІ-го розділу.

Таким чином, ТОВ «Голдентрейд Груп» демонструє стабільність і здатність ефективно функціонувати навіть у складних умовах завдяки системному підходу до управління ризиками. Підприємство вживає заходів для контролю основних економічних ризиків, таких як неплатежі, інфляційні коливання та пошкодження товарів, використовуючи диверсифікацію та інші інструменти. При цьому існує потенціал для подальшого вдосконалення, зокрема розширення асортименту продукції та напрямів діяльності.

Система управління ризиками потребує розвитку через впровадження нових підходів, таких як страхування ключових ризиків і застосування програмних засобів для аналізу та оптимізації управлінських процесів. Рекомендується також скоротити перелік форс-мажорних обставин у контрактах, що підвищить надійність співпраці з партнерами.

У сфері охорони праці підприємство дотримується нормативних стандартів, забезпечуючи належні умови для працівників. Водночас є можливості для вдосконалення, зокрема через оптимізацію робочих місць,

покращення температурного режиму в зимовий період і регулярне проведення додаткових інструктажів.

Загалом ТОВ «Голдентрейд Груп» є фінансово стійким і конкурентоспроможним підприємством. Для подальшого зміцнення позицій рекомендується вдосконалити систему управління ризиками, розширити практику страхування та впровадити заходи для покращення умов праці. Це дозволить забезпечити довгострокову стабільність і розвиток компанії.

ВИСНОВКИ ТА ПРОПОЗИЦІЇ

Ризик є невід'ємною частиною підприємницької діяльності, яка супроводжує кожне управлінське рішення. Він характеризується невизначеністю, ймовірністю виникнення несприятливих наслідків і впливає на всі аспекти функціонування підприємства. Сучасне економічне середовище з його динамічністю та нестабільністю робить питання управління ризиками надзвичайно актуальним. Ефективне управління ризиками дозволяє підприємствам не лише адаптуватися до змін у зовнішньому середовищі, але й знижувати негативний вплив можливих загроз на свою діяльність.

Проведений в роботі аналіз показав, що класифікація ризиків охоплює різноманітні аспекти, зокрема економічні, фінансові, виробничі, соціальні та зовнішні фактори. Кожен із цих аспектів має свої особливості, які необхідно враховувати під час прийняття рішень. Ризики можуть виникати внаслідок впливу ринкових умов, змін у законодавстві, політичної нестабільності або внутрішніх управлінських помилок. Тому розуміння природи ризиків і вміння правильно їх ідентифікувати є ключовим етапом у процесі управління.

Ефективне управління ризиками включає такі етапи, як ідентифікація, аналіз, оцінка і розробка стратегії для зниження їхнього впливу. Використання сучасних методів ризик-менеджменту сприяє оптимізації ресурсів підприємства, підвищенню ефективності управління та зменшенню ймовірності виникнення негативних наслідків. У цьому контексті ризик-менеджмент виконує важливу роль, забезпечуючи фінансову стабільність і сприятливі умови для довгострокового розвитку.

Однією з основних цілей ризик-менеджменту є забезпечення ризикозахищеності підприємства. Це досягається завдяки інтеграції управління ризиками в загальну систему управління підприємством. Комплексний підхід до ризиків включає використання як зовнішніх методів (страхування, хеджування, диверсифікація), так і внутрішніх (самострахування, лімітування, розробка детальних бізнес-планів).

Застосування цих методів залежить від специфіки діяльності підприємства, рівня ризику та наявних ресурсів.

Сучасне розуміння управління ризиками ґрунтується на усвідомленні їхньої багатогранності. Підприємства мають орієнтуватися на проактивний підхід до ризиків, прогнозуючи потенційні загрози та розробляючи заходи для їх мінімізації ще до їхнього настання. Це дозволяє зменшити втрати, підвищити довіру партнерів і клієнтів та забезпечити конкурентоспроможність у довгостроковій перспективі.

Таким чином, управління ризиками є стратегічно важливим елементом діяльності підприємства. Воно дозволяє не лише захистити бізнес від можливих загроз, але й створити сприятливі умови для його подальшого зростання і розвитку в умовах постійних змін.

Під час аналізу у ІІ розділі роботи, було встановлено, що ТОВ «Голдентрейд Груп» використовує системний підхід до управління ризиками, який включає статистичні, експертні та економіко-математичні методи. Це забезпечує глибоке розуміння ризиків, їхню ідентифікацію, оцінку й мінімізацію.

Ризик-менеджмент підприємства базується на інтеграції кількісних і якісних підходів. Кількісний аналіз дозволяє визначати ризики через об’єктивні показники, такі як дисперсія, стандартне відхилення та коефіцієнт варіації. Водночас якісний підхід забезпечує виявлення можливих загроз через досвід і інтуїцію фахівців. Така комбінація підходів підвищує точність оцінки та сприяє ухваленню зважених рішень.

Підприємство активно застосовує емпіричні методи, зокрема створення шкали ризиків, яка дозволяє оцінювати ймовірність небажаних подій та їхній потенційний вплив. Крім того, використання таких методів, як «дерево рішень», метод аналогій та комбіновані підходи, сприяє побудові комплексної системи ризик-менеджменту. Водночас обмеження доступу до повної інформації вимагає розвитку інструментів для подальшого вдосконалення системи оцінки ризиків.

Фінансовий аналіз підприємства підтверджує його стійкість і ефективність. Зростання фінансових показників, таких як рентабельність активів, коефіцієнти ліквідності та фінансової автономії, свідчать про успішне функціонування підприємства навіть в умовах нестабільного економічного середовища. Це підкреслює важливість адаптації до змін і впровадження гнучких підходів до управління ризиками.

На підприємстві також впроваджуються організаційні методи контролю, які спрямовані на мінімізацію втрат та запобігання ризиковим подіям. Використання таких інструментів, як диверсифікація діяльності, портфельні стратегії, уникнення надмірно ризикових операцій, є ефективним засобом зниження негативного впливу ризиків.

ТОВ «Голдентрейд Груп» демонструє значну здатність до управління ризиками та забезпечення стабільності діяльності. Використання інтегрованого підходу до ризик-менеджменту сприяє підвищенню конкурентоспроможності підприємства, а впровадження нових методик і технологій дозволяє досягати вищих результатів у складних ринкових умовах. Утім, для подальшого розвитку необхідно зосередити увагу на вдосконаленні процесів аналізу ризиків, покращенні управлінських рішень і розширенні можливостей адаптації до зовнішніх змін.

Проаналізовані в роботі аспекти показали, що хоча підприємство має певні механізми управління ризиками, вони потребують вдосконалення через високу частку ризикових операцій та вплив нестабільного зовнішнього середовища, зокрема воєнного стану.

Одним із основних напрямів удосконалення є створення нової управлінської структури ТОВ «Голдентрейд Груп», що передбачає впровадження посад менеджерів або експертів із ризиків. Це дозволить підприємству своєчасно отримувати необхідну інформацію, розробляти ефективні стратегії та оперативно реагувати на зміни у внутрішньому та зовнішньому середовищі. Така структура сприятиме підвищенню рівня ризикозахищеності, а також забезпеченню злагодженої роботи підрозділів.

Реалізація методів передачі ризику, як-от прийом товарів на реалізацію, використання спеціалізованих транспортних компаній для перевезень, укладення договорів гарантійного обслуговування обладнання та впровадження матеріальної відповідальності, є важливими елементами в управлінні ризиками. Ці методи дозволяють розподіляти відповідальність між підприємством та партнерами, мінімізуючи вплив ризикових подій.

Диверсифікація також займає ключове місце в управлінні ризиками. Вона охоплює диверсифікацію видів діяльності та асортименту продукції. Такий підхід дозволяє зменшити залежність від одного напряму діяльності та уникати значних втрат у разі несприятливих ринкових умов. Проте, аналіз показав, що рівень диверсифікації на підприємстві залишається недостатнім, що потребує подальшої роботи.

Страхування ризиків розглядається як один із найефективніших способів уникнення значних втрат. Використання таких інструментів, як страхування вантажів, транспортних ризиків, а також ризиків неплатежів та інфляції, дозволяє знизити негативний вплив ризикових подій. Особливо актуальним для підприємства є залучення сучасних банківських інструментів страхування, таких як акредитиви, гарантійні листи та банківський аваль.

Таким чином, запропоновані напрями вдосконалення системи управління ризиками на ТОВ «Голдентрейд Груп» спрямовані на забезпечення фінансової стійкості, мінімізацію втрат та підвищення конкурентоспроможності. Впровадження запропонованих заходів сприятиме ефективнішій адаптації підприємства до змін у ринковому середовищі та забезпечить його довгостроковий розвиток.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Господарський кодекс України. URL: http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/436-15

2. Балахініна А. В. Управління підприємством в умовах невизначеності та ризику. *Управління розвитком.* 2011. № 20. С. 159–163.

3. Балдинюк В.М. Ризик-менеджмент як інструмент управління діяльності суб'єктів господарювання. *Економіка та суспільство.* 2023. № 55. URL: https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/2861/2785

4. Бланк І.О. Управління фінансовими ризиками. К.: Ніка-Центр. 2005. 600 с.

5. Боровик М. В. Ризик-менеджмент: конспект лекцій. Харків: НУМГ ім. О. М. Бекетова. 2023. 63 с.

6. Бортнікова Є.В. Історія походження та сутність понять «ризик», «ризик-менеджмент» та «операційні ризики». *Ефективна економіка.* 2012. № 8. URL: http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=1336

7. Вітлінський В. В. Ризикологія в економіці та підприємництві : монографія. К. : КНЕУ. 2004. 480 с.

8. Волошина-Сідей В.В. Аналіз оцінки ризиків як інструмент сталого розвитку підприємництва в умовах глобальних викликів та коронакризи. *Приазовський економічний вісник.* 2021. № 2(25). С. 72–76.

9. Гросул, В. А., & Усова, М. О. (2021). Ризик: сутність, причини виникнення та основні види. Економічний простір, 2021. № 176. С. 58-64.

10. Данченко О.Б., Занора В.О. Проектний менеджмент: управління ризиками та змінами в процесах прийняття управлінських рішень: монографія. Черкаси. 2019. 278 с.

11. Долінський Л. Б. Фінансовий ризик-менеджмент: навч.-метод. посібн. Київ: ТОВ «КАЛЕНДАР ТМ». 2022, 132 с.

12. Донець Л.І. Обґрунтування господарських рішень та оцінювання ризиків. К.: Центр учбової літератури. 2012. 472 с.

13. Дядюк М. А. Управління ризиками: консп. лекц. Харків: Форт. 2017. 165 с.

14. Дячков Д. В. Формування системи ризик-менеджменту підприємства. *Економічний форум.* 2015. № 4. С. 235–241.

15. Економічний ризик: методи оцінки та управління: навч. посібник / Т. А. Васильєва, С. В. Лєонов, Я. М. Кривич та ін.; під заг. ред. д-ра екон. наук, проф. Т. А. Васильєвої, канд. екон. наук Я. М. Кривич. Суми: ДВНЗ "УАБС НБУ". 2015. 208 с.

16. Калініченко З.Д. Ризик-менеджмент. Дніпро : ДДУВС. 2021. 224 с.

17. Кібік О., Слободянюк О., Кузнецова Л. Ризик-менеджмент. Одеса: Фенікс. 2024. 84 с.

18. Клименко С. М. Особливості управління ризиками розвитку підприємства. *Стратегія економічного розвитку України.* 2013. № 32. С. 24-29.

19. Контарьова Н.Д. Теоретико-методичні питання управління ризиком. *Подільський науковий вісник.* 2017. №4. С. 130-133

20. Коюда П.М., Коюда О.П. Характеристика та класифікація ризиків. Комунальне господарство міст. *Науково-технічний збірник.* 2006. № 71. С. 203-214.

21. Лагунова І. А. Сутність та принципи концепції ризик-менеджменту. *Актуальні проблеми державного управління.* 2018. № 1 (53). С. 44–52.

22. Мельник Я.М. Категорія «ризик» у цивільному процесі: сутність, момент виникнення та видова класифікація. *Цивільне право і процес.* 2018. № 12. С. 27–42.

23. Михайленко О. В., Ніколаєнко С. М., Насіканова О. О. Управління ризиками діяльності підприємства. Проблеми системного підходу в економіці. 2017. № 6. С. 144–147.

24. Мостеська Т.Л., Скопенко Н.С. Ризик-менеджмент як інструмент управління господарським ризиком підприємства. URL: https://web.znu.edu.ua/herald/issues/2010/Vest_Ek7-3-2010-PDF/072-79.pdf

25. Нечипорук Л. В. Ризик-менеджмент: конспект лекцій. Харків: Нац. юрид. ун-т імені Ярослава Мудрого». 2019. 100 с.

26. Орлова О.М. Ризики промислових підприємств в умовах пандемії COVID-19. Бізнес-Інформ. 2021. № 2. С. 131–137.

27. Посохов І. М. Управління ризиками у підприємництві: навчальний посібник. Харків: НТУ «ХПІ». 2015. 220 с.

28. Ризик-менеджмент. В.М. Мороз, С.А. Мороз. Харків : НТУ «ХПІ», 2018. 140 с.

29. Семенова С.М. Класифікація ризиків: систематизований підхід з метою управління. *Вісник Хмельницького національного університету.* 2020. № 4. Том 2. С. 42-51

30. Система ризик-менеджменту в банках: теоретичні та методологічні аспекти: монографія, за ред. В. В. Коваленко. Одеса: ОНЕУ. 2017. 304 с.

31. Сосновська О., Деденко Л. Ризик-менеджмент як інструмент забезпечення стійкого функціонування підприємства в умовах невизначеності. *Європейський науковий журнал Економічних та Фінансових інновацій.* 2019. № 1(3). С. 70-79.

32. Сулим М.В. Обґрунтування господарських рішень та оцінювання ризиків. Львів: «Новий Світ – 2000». 2012. 330 с.

33. Сумець О. М. Проектно-орієнтоване управління організацією: навч. посібник. Київ: Університет економіки та права «КРОК». 2022. 167 с.

34. Тарасова К.І. Класифікація ризиків в економічній теорії. *Науковий вісник.* Одеський державний економічний університет. Всеукраїнська асоціація молодих науковців. Науки: економіка, політологія, історія. 2012. № 1 (153). С. 102–115

35. Тарасюк Г. М., Поліщук Д. І. Управляння підприємницькими ризиками процесі обґрунтування господарських рішень. *Вісник ЖДТУ.* 2015. № 1(71) С. 127–132.

36. Управління проектами та ризиками: навчальний посібник О. І. Яковенко. Ніжин: Видавець ПП Лисенко М. М.,2019. 196 с.

37. Управління ризиками: навчальний посібник. Київ: КПІ ім. Ігоря Сікорського. 2021. 432с.

38. Хитрич А.В. Поняття та класифікація ризиків підприємства, їх характеристика. URL: https://conf.ztu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/11/281.pdf

39. Цвігун Т. В. Механізм управління ризиками в системі управління підприємством. *Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Серія «Економіка і менеджмент».* 2017. Вип. 23. Ч. 2. С. 9–13.

40. Черненко Н. М. Ризик-менеджмент в закладах освіти: навчальний посібник. Серія «Управління закладом освіти». Вид. О.: Університет Ушинського. 2020. 116 с.

41. Чуприна І.В. Поняття та класифікація ризиків в підприємницькій діяльності. *Збірник наукових праць ВНАУ.* Серія: Економічні науки. 2012. № 4 (70). С. 187-194.

42. Юридична енциклопедія: в 6 т. Шемшученко Ю. С. та ін. (ред.). К.: Укр. енцикл. 1998. Т. 5

ДОДАТКИ

Фінансова звітність за 2022 рік

ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ "ГОЛДЕНТРЕЙД ГРУП" ВІННИЦЬКА ОБЛ., ВІННИЦЬКИЙ Р-Н, М. ВІННИЦЯ, ВУЛ. САДОВА, БУД. 38 (ТОВ "ГОЛДЕНТРЕЙД ГРУП")

Код за ЄДРПОУ: 37836215

Дата звіту	27.02.2023
Період	2022 рік, 12 міс
Бухгалтер	Скоробагата Оксана Петрівна
КАТОТТГ	UA05020030010063857
Кількість працівників	113

Баланс (Звіт про фінансовий стан)

Актив

Назва рядка	Код рядка	На початок звітного періоду, тис. грн	На кінець звітного періоду, тис. грн
I. Необоротні активи Нематеріальні активи	1000	0.00	0.00
первісна вартість	1001	17.00	17.00
накопичена амортизація	1002	17.00	17.00
Основні засоби	1010	789.00	632.00
первісна вартість	1011	2 172.00	2 202.00
знос	1012	1 383.00	1 570.00
Усього за розділом I	1095	789.00	632.00
II. Оборотні активи Запаси	1100	26 121.00	22 396.00
Виробничі запаси	1101	56.00	122.00

Назва рядка	Код рядка	На початок звітного періоду, тис. грн	На кінець звітного періоду, тис. грн
Товари	1104	26 065.00	22 274.00
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	15 245.00	4 400.00
Дебіторська заборгованість за розрахунками: за виданими авансами	1130	47.00	56.00
із внутрішніх розрахунків	1145	126.00	119.00
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	679.00	834.00
Г роші та їх еквіваленти	1165	1 234.00	7 401.00
Рахунки в банках	1167	40.00	5 027.00
Витрати майбутніх періодів	1170	14.00	10.00
Інші оборотні активи	1190	1 599.00	625.00
Усього за розділом II	1195	45 065.00	35 841.00
Баланс	1300	45 854.00	36 473.00

Пасив

Назва рядка	Код рядка	На початок звітного періоду, тис. грн	На кінець звітного періоду, тис. грн
I. Власний капітал Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	310.00	310.00
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	23 922.00	29 682.00
Усього за розділом I	1495	24 232.00	29 992.00
Усього за розділом II	1595	0.00	0.00

Назва рядка	Код рядка	На початок звітного періоду, тис. грн	На кінець звітного періоду, тис. грн
Ш. Поточні зобов’язання і забезпечення Короткострокові кредити банків	1600	8 668.00	
товари, роботи, послуги	1615	10 404.00	2 953.00
розрахунками з бюджетом	1620	905.00	1 031.00
у тому числі з податку на прибуток	1621	408.00	503.00
розрахунками зі страхування	1625	88.00	
розрахунками з оплати праці	1630	352.00	4.00
за одержаними авансами	1635	1.00	17.00
Поточні забезпечення	1660	648.00	542.00
Інші поточні зобов’язання	1690	556.00	1 934.00
Усього за розділом III	1695	21 622.00	6 481.00
Баланс	1900	45 854.00	36 473.00

Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід)

Фінансові результати

Назва рядка	Код рядка	За звітний період, тис. грн	За аналогічний період попереднього року, тис. грн
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	276 857.00	242 248.00
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	245 218.00	213 026.00
Валовий: прибуток	2090	31 639.00	29 222.00

Назва рядка	Код рядка	За звітний період, тис. грн	За аналогічний період попереднього року, тис.грн
Інші операційні доходи	2120	10.00	52.00
Адміністративні витрати	2130	3 627.00	3 853.00
Витрати на збут	2150	20 691.00	18 561.00
Інші операційні витрати	2180	60.00	136.00
Фінансовий результат від операційної діяльності: прибуток	2190	7 271.00	6 724.00
Фінансові витрати	2250	170.00	704.00
Інші витрати	2270	70.00	
Фінансовий результат до оподаткування: прибуток	2290	7 031.00	6 020.00
Витрати (дохід) з податку на прибуток	2300	-1 271.00	-1 103.00
Чистий фінансовий результат: прибуток	2350	5 760.00	4 917.00

Сукупний дохід

Назва рядка	Код рядка	За звітний період, тис. грн	За аналогічний період попереднього року, тис. грн
Інший сукупний дохід до оподаткування	2450	0.00	0.00
Інший сукупний дохід після оподаткування	2460	0.00	0.00
Сукупний дохід (сума рядків 2350, 2355 та 2460)	2465	5 760.00	4 917.00

Елементи операційних витрат

Назва рядка	Код рядка	За звітний період, тис. грн	За аналогічний період попереднього року, тис. грн
Матеріальні затрати	2500	6 882.00	4 848.00
Витрати на оплату праці	2505	9 594.00	9 794.00
Відрахування на соціальні заходи	2510	2 052.00	2 111.00
Амортизація	2515	187.00	178.00
Інші операційні витрати	2520	5 622.00	5 512.00
Разом	2550	24 337.00	22 443.00

Розрахунок показників прибутковості акцій

Назва рядка	Код рядка	За звітний період, грн	За аналогічний період попереднього року, грн

Звіт про рух грошових коштів (за прямим методом)

Рух коштів у результаті операційної діяльності

Назва рядка	Код рядка	За звітний період, грн	За аналогічний період попереднього року, грн
Надходження від: Реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	3000	325 098.00	282 360.00
Цільового фінансування	3010	30.00	35.00
Надходження авансів від покупців і замовників	3015	15 546.00	2 701.00
Надходження від повернення авансів	3020		48.00

Назва рядка	Код рядка	За звітний період, грн	За аналогічний період попереднього року, грн
Інші надходження	3095	460.00	15.00
Витрачання на оплату: Товарів (робіт, послуг)	3100	180 094.00	238 758.00
Праці	3105	8 173.00	7 795.00
Відрахувань на соціальні заходи	3110	2 164.00	2 080.00
Зобов'язань з податків і зборів	3115	8 162.00	7 093.00
Витрачання на оплату зобов'язань з податку на прибуток	3116	1 177.00	1 017.00
Витрачання на оплату зобов'язань з податку на додану вартість	3117	5 031.00	4 193.00
Витрачання на оплату зобов'язань з інших податків і зборів	3118	1 954.00	1 883.00
Витрачання на оплату авансів	3135	127 374.00	31 862.00
Витрачання на оплату повернення авансів	3140	23.00	32.00
Інші витрачання	3190	120.00	732.00
Чистий рух коштів від операційної діяльності	3195	15 024.00	-3 193.00

Рух коштів у результаті інвестиційної діяльності

Назва рядка	Код рядка	За звітний період, грн	За аналогічний період попереднього року, грн
Чистий рух коштів від інвестиційної діяльності	3295	0.00	0.00

Рух коштів у результаті фінансової діяльності

Назва рядка	Код рядка	За звітний період, грн	За аналогічний період попереднього року, грн
Отримання позик	3305	2 325.00	17 068.00
Погашення позик	3350	10 993.00	12 628.00
Сплату дивідендів	3355		300.00
Витрачання на сплату відсотків	3360	189.00	686.00
Чистий рух коштів від фінансової діяльності	3395	-8 857.00	3 454.00
Чистий рух грошових коштів за звітний період	3400	6 167.00	261.00
Залишок коштів на початок року	3405	1 234.00	973.00
Залишок коштів на кінець року	3415	7 401.00	1 234.00

Фінансова звітність за 2023 рік

ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ "ГОЛДЕНТРЕЙД ГРУП" ВІННИЦЬКА ОБЛ., ВІННИЦЬКИЙ Р-Н, М. ВІННИЦЯ, ВУЛ. САДОВА, БУД. 38 (ТОВ "ГОЛДЕНТРЕЙД ГРУП")

Код за ЄДРПОУ: 37836215

Дата звіту	22.02.2024
Період	2023 рік, 12 міс
Бухгалтер	Скоробагата Оксана Петрівна
КАТОТТГ	UA05020030010063857
Кількість працівників	124

Баланс (Звіт про фінансовий стан)

Актив

Назва рядка	Код рядка	На початок звітного періоду, тис. грн	На кінець звітного періоду, тис. грн
I. Необоротні активи Нематеріальні активи	1000	0.00	0.00
первісна вартість	1001	17.00	17.00
накопичена амортизація	1002	17.00	17.00
Незавершені капітальні інвестиції	1005	0.00	
Основні засоби	1010	632.00	503.00
первісна вартість	1011	2 202.00	2 270.00
знос	1012	1 570.00	1 767.00
Інвестиційна нерухомість	1015	0.00	
первісна вартість	1016	0.00	

Назва рядка	Код рядка	На початок звітного періоду, тис. грн	На кінець звітного періоду, тис. грн
знос	1017	0.00	
Довгострокові біологічні активи	1020	0.00	
первісна вартість	1021	0.00	
накопичена амортизація	1022	0.00	
Довгострокові фінансові інвестиції: які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	1030	0.00	
інші фінансові інвестиції	1035	0.00	
Довгострокова дебіторська заборгованість	1040	0.00	
Відстрочені податкові активи	1045	0.00	
Гудвіл	1050	0.00	
Відстрочені аквізиційні витрати	1060	0.00	
Залишок коштів у централізованих страхових резервних фондах	1065	0.00	
Інші необоротні активи	1090	0.00	
Усього за розділом I	1095	632.00	503.00
II. Оборотні активи Запаси	1100	22 396.00	25 037.00
Виробничі запаси	1101	122.00	116.00
Незавершене виробництво	1102	0.00	
Готова продукція	1103	0.00	
Товари	1104	22 274.00	24 921.00
Поточні біологічні активи	1110	0.00	

Назва рядка	Код рядка	На початок звітного періоду, тис. грн	На кінець звітного періоду, тис. грн
Депозити перестрахування	1115	0.00	
Векселі одержані	1120	0.00	
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	4 400.00	5 876.00
Дебіторська заборгованість за розрахунками: за виданими авансами	1130	56.00	237.00
з бюджетом	1135	0.00	
у тому числі з податку на прибуток	1136	0.00	
з нарахованих доходів	1140	0.00	
із внутрішніх розрахунків	1145	119.00	77.00
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	834.00	813.00
Поточні фінансові інвестиції	1160	0.00	
Г роші та їх еквіваленти	1165	7 401.00	9 341.00
Готівка	1166	0.00	3.00
Рахунки в банках	1167	5 027.00	7 710.00
Витрати майбутніх періодів	1170	10.00	10.00
Частка перестраховика у страхових резервах	1180	0.00	
у тому числі в: резервах довгострокових зобов’язань	1181	0.00	
резервах збитків або резервах належних виплат	1182	0.00	
резервах незароблених премій	1183	0.00	
інших страхових резервах	1184	0.00	

Назва рядка	Код рядка	На початок звітного періоду, тис. грн	На кінець звітного періоду, тис. грн
Інші оборотні активи	1190	625.00	1 620.00
Усього за розділом II	1195	35 841.00	43 011.00
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200	0.00	
Баланс	1300	36 473.00	43 514.00

Пасив

Назва рядка	Код рядка	На початок звітного періоду, тис. грн	На кінець звітного періоду, тис. грн
I. Власний капітал Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	310.00	310.00
Внески до незареєстрованого статутного капіталу	1401	0.00	
Капітал у дооцінках	1405	0.00	
Додатковий капітал	1410	0.00	
Емісійний дохід	1411	0.00	
Накопичені курсові різниці	1412	0.00	
Резервний капітал	1415	0.00	
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	29 682.00	35 983.00
Неоплачений капітал	1425	0.00	
Вилучений капітал	1430	0.00	
Інші резерви	1435	0.00	
Усього за розділом I	1495	29 992.00	36 293.00

Назва рядка	Код рядка	На початок звітного періоду, тис. грн	На кінець звітного періоду, тис. грн
II. Довгострокові зобов’язання і забезпечення Відстрочені податкові зобов’ язання	1500	0.00	
Пенсійні зобов’язання	1505	0.00	
Довгострокові кредити банків	1510	0.00	
Інші довгострокові зобов’язання	1515	0.00	
Довгострокові забезпечення	1520	0.00	
Довгострокові забезпечення витрат персоналу	1521	0.00	
Цільове фінансування	1525	0.00	
Благодійна допомога	1526	0.00	
Страхові резерви	1530	0.00	
у тому числі: резерв довгострокових зобов’язань	1531	0.00	
резерв збитків або резерв належних виплат	1532	0.00	
резерв незароблених премій	1533	0.00	
інші страхові резерви	1534	0.00	
Інвестиційні контракти	1535	0.00	
Призовий фонд	1540	0.00	
Резерв на виплату джек-поту	1545	0.00	
Усього за розділом II	1595	0.00	0.00
Ш. Поточні зобов’язання і забезпечення Короткострокові кредити банків	1600	0.00	
Векселі видані	1605	0.00	

Назва рядка	Код рядка	На початок звітного періоду, тис. грн	На кінець звітного періоду, тис. грн
Поточна кредиторська заборгованість за: довгостроковими зобов’язаннями	1610	0.00	
товари, роботи, послуги	1615	2 953.00	4 132.00
розрахунками з бюджетом	1620	1 031.00	1 179.00
у тому числі з податку на прибуток	1621	503.00	552.00
розрахунками зі страхування	1625	0.00	80.00
розрахунками з оплати праці	1630	4.00	318.00
за одержаними авансами	1635	17.00	52.00
за розрахунками з учасниками	1640	0.00	
із внутрішніх розрахунків	1645	0.00	
за страховою діяльністю	1650	0.00	
Поточні забезпечення	1660	542.00	630.00
Доходи майбутніх періодів	1665	0.00	
Відстрочені комісійні доходи від перестраховиків	1670	0.00	
Інші поточні зобов’язання	1690	1 934.00	830.00
Усього за розділом III	1695	6 481.00	7 221.00
IV. Зобов’язання, пов’язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	1700	0.00	
V. Чиста вартість активів недержавного пенсійного фонду	1800	0.00	
Баланс	1900	36 473.00	43 514.00

Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід)

Фінансові результати

Назва рядка	Код рядка	За звітний період, тис. грн	За аналогічний період попереднього року, тис. грн
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	297 185.00	276 857.00
Чисті зароблені страхові премії	2010		0.00
Премії підписані, валова сума	2011		0.00
Премії, передані у перестрахування	2012		0.00
Зміна резерву незароблених премій, валова сума	2013		0.00
Зміна частки перестраховиків у резерві незароблених премій	2014		0.00
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	263 247.00	245 218.00
Чисті понесені збитки за страховими виплатами	2070		0.00
Валовий: прибуток	2090	33 938.00	31 639.00
Дохід (витрати) від зміни у резервах довгострокових зобов’язань	2105		0.00
Дохід (витрати) від зміни інших страхових резервів	2110		0.00
Зміна інших страхових резервів, валова сума	2111		0.00
Зміна частки перестраховиків в інших страхових резервах	2112		0.00
Інші операційні доходи	2120	7.00	10.00
Дохід від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю	2121		0.00

Назва рядка	Код рядка	За звітний період, тис. грн	За аналогічний період попереднього року, тис.грн
Дохід від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	2122		0.00
Дохід від використання коштів, вивільнених від оподаткування	2123		0.00
Адміністративні витрати	2130	3 460.00	3 627.00
Витрати на збут	2150	22 558.00	20 691.00
Інші операційні витрати	2180	231.00	60.00
Витрат від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю	2181		0.00
Витрат від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	2182		0.00
Фінансовий результат від операційної діяльності: прибуток	2190	7 696.00	7 271.00
Дохід від участі в капіталі	2200		0.00
Інші фінансові доходи	2220		0.00
Інші доходи	2240		0.00
Дохід від благодійної допомоги	2241		0.00
Фінансові витрати	2250		170.00
Втрати від участі в капіталі	2255		0.00
Інші витрати	2270		70.00
Прибуток (збиток) від впливу інфляції на монетарні статті	2275		0.00
Фінансовий результат до оподаткування: прибуток	2290	7 696.00	7 031.00

Назва рядка	Код рядка	За звітний період, тис. грн	За аналогічний період попереднього року, тис.грн
Витрати (дохід) з податку на прибуток	2300	-1 395.00	-1 271.00
Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування	2305		0.00
Чистий фінансовий результат: прибуток	2350	6 301.00	5 760.00

Сукупний дохід

Назва рядка	Код рядка	За звітний період, тис. грн	За аналогічний період попереднього року, тис. грн
Дооцінка (уцінка) необоротних активів	2400		0.00
Дооцінка (уцінка) фінансових інструментів	2405		0.00
Накопичені курсові різниці	2410		0.00
Частка іншого сукупного доходу асоційованих та спільних підприємств	2415		0.00
Інший сукупний дохід	2445		0.00
Інший сукупний дохід до оподаткування	2450	0.00	0.00
Податок на прибуток, пов’язаний з іншим сукупним доходом	2455		0.00
Інший сукупний дохід після оподаткування	2460	0.00	0.00
Сукупний дохід (сума рядків 2350, 2355 та 2460)	2465	6 301.00	5 760.00

Елементи операційних витрат

Назва рядка	Код рядка	За звітний період, тис. грн	За аналогічний період попереднього року, тис. грн
Матеріальні затрати	2500	7 746.00	6 882.00
Витрати на оплату праці	2505	9 377.00	9 594.00
Відрахування на соціальні заходи	2510	1 976.00	2 052.00
Амортизація	2515	197.00	187.00
Інші операційні витрати	2520	6 756.00	5 622.00
Разом	2550	26 052.00	24 337.00

Розрахунок показників прибутковості акцій

Назва рядка	Код рядка	За звітний період, грн	За аналогічний період попереднього року, грн
Дивіденди на одну просту акцію	2650		0.00

Звіт про рух грошових коштів (за прямим методом)

Рух коштів у результаті операційної діяльності

Назва рядка	Код рядка	За звітний період, грн	За аналогічний період попереднього року, грн
Надходження від: Реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	3000	348 141.00	325 098.00
Повернення податків і зборів	3005		0.00
у тому числі податку на додану вартість	3006		0.00
Цільового фінансування	3010	35.00	30.00

Назва рядка	Код рядка	За звітний період, грн	За аналогічний період попереднього року, грн
Надходження від отримання субсидій, дотацій	3011		0.00
Надходження авансів від покупців і замовників	3015	3 939.00	15 546.00
Надходження від повернення авансів	3020		0.00
Надходження від відсотків за залишками коштів на поточних рахунках	3025		0.00
Надходження від боржників неустойки (штрафів, пені)	3035		0.00
Надходження від операційної оренди	3040		0.00
Надходження від отримання роялті, авторських винагород	3045		0.00
Надходження від страхових премій	3050		0.00
Надходження фінансових установ від повернення позик	3055		0.00
Інші надходження	3095	48.00	460.00
Витрачання на оплату: Товарів (робіт, послуг)	3100	189 920.00	180 094.00
Праці	3105	7 216.00	8 173.00
Відрахувань на соціальні заходи	3110	1 882.00	2 164.00
Зобов'язань з податків і зборів	3115	8 652.00	8 162.00
Витрачання на оплату зобов'язань з податку на прибуток	3116	1 346.00	1 177.00
Витрачання на оплату зобов'язань з податку на додану вартість	3117	5 579.00	5 031.00
Витрачання на оплату зобов'язань з інших податків і зборів	3118	1 727.00	1 954.00

Назва рядка	Код рядка	За звітний період, грн	За аналогічний період попереднього року, грн
Витрачання на оплату авансів	3135	142 502.00	127 374.00
Витрачання на оплату повернення авансів	3140	12.00	23.00
Витрачання на оплату цільових внесків	3145		0.00
Витрачання на оплату зобов'язань за страховими контрактами	3150		0.00
Витрачання фінансових установ на надання позик	3155		0.00
Інші витрачання	3190	39.00	120.00
Чистий рух коштів від операційної діяльності	3195	1 940.00	15 024.00

Рух коштів у результаті інвестиційної діяльності

Назва рядка	Код рядка	За звітний період, грн	За аналогічний період попереднього року, грн
Надходження від реалізації: фінансових інвестицій	3200		0.00
необоротних активів	3205		0.00
Надходження від отриманих: відсотків	3215		0.00
дивідендів	3220		0.00
Надходження від деривативів	3225		0.00
Надходження від погашення позик	3230		0.00
Надходження від вибуття дочірнього підприємства та іншої господарської одиниці	3235		0.00

Назва рядка	Код рядка	За звітний період, грн	За аналогічний період попереднього року, грн
Інші надходження	3250		0.00
Витрачання на придбання: фінансових інвестицій	3255		0.00
необоротних активів	3260		0.00
Виплати за деривативами	3270		0.00
Витрачання на надання позик	3275		0.00
Витрачання на придбання дочірнього підприємства та іншої господарської одиниці	3280		0.00
Інші платежі	3290		0.00
Чистий рух коштів від інвестиційної діяльності	3295	0.00	0.00

Рух коштів у результаті фінансової діяльності

Назва рядка	Код рядка	За звітний період, грн	За аналогічний період попереднього року, грн
Надходження від: Власного капіталу	3300		0.00
Отримання позик	3305		2 325.00
Надходження від продажу частки в дочірньому підприємстві	3310		0.00
Інші надходження	3340		0.00
Витрачання на: Викуп власних акцій	3345		0.00
Погашення позик	3350		10 993.00
Сплату дивідендів	3355		0.00

Назва рядка	Код рядка	За звітний період, грн	За аналогічний період попереднього року, грн
Витрачання на сплату відсотків	3360		189.00
Витрачання на сплату заборгованості з фінансової оренди	3365		0.00
Витрачання на придбання частки в дочірньому підприємстві	3370		0.00
Витрачання на виплати неконтрольованим часткам у дочірніх підприємствах	3375		0.00
Інші платежі	3390		0.00
Чистий рух коштів від фінансової діяльності	3395	0.00	-8 857.00
Чистий рух грошових коштів за звітний період	3400	1 940.00	6 167.00
Залишок коштів на початок року	3405	7 401.00	1 234.00
Вплив зміни валютних курсів на залишок коштів	3410		0.00
Залишок коштів на кінець року	3415	9 341.00	7 401.00